

Glavno Jugoslovansko kmetijsko zvezo. — Cena 38 din za celo leto. — Za inozemstva 60 din. — Pošta mezna številka 1 din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali njo prostor 10 din. Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnina reklamacije in inserati pa Upravništvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

Ob 10 letnici smrti dr. Janeza Ev. Kreka.

Deset let leži že v grobu največji dobrotnik vseh Slovencev, najbistrejši duh našega rodu v novejši zgodovini in naš največji javni delavec.

Dr. Janez Evangelist Krek, čigar deseto smratno obletnico smo praznovali zadnjo soboto, ne le Slovenci, ampak vsi jugoslovanski narodi, je predvsem ustvaritelj gospodarske moči našega revnega, pa pridnega in poštenega kmetijskega in delavskega človeka. Tam, kjer je bilo najbolj treba, je začel — med kmeti in delavci.

Razbito, od tujega sovražnega kapitala odvisno kmetijsko gospodarstvo, je združil v združeno skupnost, ki je postala temelj in stebler kmetove neodvisnosti. Vsa Slovenija nosi danes pečat Krekovega združnega gospodarstva. In blagoslov, resnični blagoslov je to za našo deželo. Na prste bi lahko seštel denarno neodvisne slovenske posestnike, če ne bi imeli svojih združnih posojilnic, ki jih je Krek organiziral. Ze v prejšnji avstrijski državi bi nas bil tujec gospodarstvo strel, če bi ne imeli denarnega združništva, ki nam ga je Krek dal. Krek je rešitelj slovenskega narodnega gospodarstva.

Dr. Krek je oče naše slovenske krščanske politike, ustanovitelj naše stranke. Od prvega katoliškega shoda naprej je neprestano snoval, dokler ni spravil v življenje prvega krščanskega političnega društva in tako dobil peščico navdušenih delavcev, ki so postali jedro in klica nekdanje katoliške narodne stranke, ki se je kasneje preobnavala v Slovensko ljudsko stranko, katera sedaj že dve desetletji vodi narodno in politično usodo slovenskega naroda. Vse, kar smo delali za politično samosvojitve Slovencev, smo delali pod dr. Krekovim vodstvom. Dr. Krek je bil tisti, ki je v vseh nas vzgal misel, da se združimo z ostalimi jugoslovanskimi narodi v svobodno, samostojno državo. Krek nas je pripravil do velike moči, s katero smo zmogli silen odpor narodnih sovražnikov, ki so pred osvobojenjem s poldvojnjo silo hoteli zatreti naš narodni obdobje in uničiti naš zgodovinski pohod v družbo državnih narodov.

Dr. Krekova misel nas vodi tudi sedaj. Veliko, veliko svobode mora biti v novi državi, je dejal dr. Krek, ko je ves v ognju govoril o bodoči narodni državi Srbov, Hr-

vatov in Slovencev. Za to svobodo smo se bili, ko smo šest let dopovedovali Belgradu, da nočemo biti sužnji, ampak svobodni, enakopravni državljani, radi te svobode smo trpeli in to svobodo danes čuvamo, ko smo zmagali in prišli na krmilo države. Svobodo hočemo v naši občini, svobodo v deželi, svobodno vzgojo v šoli po želji poštenih krščanskih staršev, svobodno odločevanje stanov v stanovskih zbornicah: kmetijski, delavski in obrtni. V tej veliki državljanski svobodi je vsebovana vsa misel ljudske države po krščanskih načelih, tu je korenina naše zahteve po široki, popolni ljudski samoupravi, tu naše načelo: Ljudstvo mora vladati.

Ni bil pa dr. Krek le naš največji gospodar in politik, bil nam je najmodrejši in najljubeznivejši vzgojitelj, cel voditelj. Vse svoje politično in gospodarsko delo je gradil na temeljito, na ljudstvo obsegajočo, vse prenavljajočo krščansko izobrazbo in prosveto. »Vsaka vas svoje društvo, vsaka fara svoj prosvetni dom,« to je bil dr. Krekov cilj. Zato je osnoval krščansko socialno zvezo, ki letos praznuje že 30 letnico svojega dela, zato vse svoje sodelavce in prijatelje bodril in navduševal naj ustanavljajo prosvetna društva, čitalnice, knjižnice, zato je sam pisal knjige, pesmi in igre, zato je samega sebe dal na razpolago povsod, kjer je bilo treba premagati ovire, ki jim drugi niso bili kos. Delal je vse in vselej, za kar se je kje pokazala potreba, hotel je biti svojemu narodu duševni oče, ki ne neha, dokler ni otrokom dal vsega kar njihova vzgoja potrebuje.

Dr. Krek se moramo v največji meri zahvaliti, da je dober časopis in dobra knjiga postala last vseh ljudi, tudi najrevnejših slojev. Dr. Krek je tako nekako dejal: »Ko srečam prijatelja, ga pozdravi, takoj pri drugi besedi pa ga že opomni na našo dobro stvar.« Vsak mora biti vreden, neprestan in neutrudljiv agitator za dober časopis. On sam je tako ravnal. Na govorniški tribuni v državnem zboru je slavil zasluge katoliškega tiska in brezobzirno razkrinkaval kvarljivost judovskega, brezverskega in nemoralnega časopisja. Na neštevilnih shodih, sestankih in v veseli tovarišiji, povsod je govoril o dobri knjigi in poštenem časopisu. Izmed izobražen-

cev je najrajši imel dobre katoliške pisatelje. Ves vesel je cele večere z njimi prekrmljal in jih učil. Tu nam je dr. Krek dal zgled, ki ga ravno v današnjih dneh za vsako ceno moramo v največji meri posnemati. Zavedajmo se: Največja in najvažnejša naloga vseh slovenskih katoličanov in vseh njihovih organizacij je širjenje dobrega časopisja in dobrih knjig. Tu je sedaj sovražnik najmočnejši. Tu moramo zgrabit z vsemi močmi. Če bi dr. Krek živel med nami, bi razglasil križarsko vojsko za dobro, krščansko slovensko časopisje. Storimo to, pa bomo najbolje pokazali, da razumemo našega velikega učitelja in smo vredni njegovih učenci. *

Zgledi vlečejo. Skrbimo, da bo zgled dr. Janeza Ev. Kreka vedno živel v nas, da bomo vedno hodili po potih, ki nam jih je on nameril. Zraven pa tako otroče živo verujmo v božjo pomoč, kot je veroval dr. Krek, pa bo naše katoliško gibanje med Slovenci čudeže ustvarilo.

Italija rovani dalje.

V jugoslovanski Macedoniji neče priti do miru. Precejšnje število macedonskih prenapetežev, ki imajo svoje bivališče v Bolgariji, misli, da v Macedoniji ne sme biti prej miru, dokler ne bo Macedonija samostojna ali pod Bolgarsko. Vendar so se v zadnjih letih razmere nekoliko oblažile, da se je jeza macedonskih prenapetežev precej ohladila, in je Bolgarija sama spoznala, da bi bilo največ v njeno korist, če bo živela z našo državo v miru in prijateljstvu.

To zblizanje se je posebno bližalo popolni resnici, ko je dr. Korošec obiskal Sofijo, glavno bolgarsko mesto, kjer se je razgovarjal s kraljem, vlado in voditelji vseh strank glede prijateljstva med obema državama.

Vsa ta stvar pa je močno smrdela naši stari sovražnici Italiji. Italija hoče na vsak način dobiti na Balkanu prvo besedo, da bi z bogastvom naše zemlje polnila žepe svojih lačnih državljanov. Zakaž Italijani v veliki meri stradajo. Veliki nemiri in krvave demonstracije, ki so se vršile v zadnjih mesecih po italijanskih mestih, to jasno dokazuje. Zato hoče Italija, da postane Balkan njena kolonija, kamor bi pošiljala

regimente svojih brezposejnih in lačnih delavcev.

Pri tem pa ji je najbolj na poti naša velika in močna država, ki je ustvarjena za nas, ne pa za Italijane. Jugoslavija tudi nima niti za eno dlačico volje, da bi katerikrat odpirala vrata Italijanom, zakaj naš kruh je najprvo za nas.

Zato Italija stalno vodi tiho vojsko zoper nas in povsod rovati, kjer le more. Italija bi rada čim preje izvala oborožen spopad, ker misli, da naša armada ni še tako močna, da bi se mogla meriti z italijansko. Vrh tega neprestano hujska naše sosedne države zoper nas, da bi nam v slučaju vojske padle za hrbet.

Zbližanje med Jugoslavijo in Bolgarijo torej ni šlo v račun Italiji. Zato je treba to preprečiti. Po italijanskih manirah je za to najbolj pripravno sredstvo bomba in nož. In mislimo, da prav sodimo, da ima pri najnovejših grozodejstvih, ki se godijo v Macedoniji (glej oddelek: Po svetu), svoje kremplje vmes Italija. Italija bi rada preprečila jugoslovansko - bolgarsko prijateljsko politiko, kateri je tako uspešno začel gladiti pot dr. Korošec. Italija hoče imeti za slučaj vojske z Jugoslavijo v Bolgariji svojo zaveznico.

Italija pa naj se nikar ne moti! Prvič je naša država ne bo dala izzvati do kakšnega spopada, ker potrebujemo miru, drugič pa je naša armada tako velika in močna ter dobro vzgojena, da si bo Italija dodobra spekla prste, če se nas bo lotila.

Slovenci pa imamo tale nauk: Italija z naravnost vnebovpijočimi nasilji jemlje vednji košček kruha našim bratom onkraj državne meje. Srbe jo prsti, da bi ga odjedla tudi nam. Zato je naša dolžnost, da se z vso ljubeznijo oklenemo naše države ter ji pomagamo do čim večjega razcvita. Čim močnejši bomo, čim solidnejši, tem bolj se nas bodo bali. Ta strah je Italijanom, ki so po svoji naturi veliki strahopetci, nujno potreben.

Kaj se godi v Belgradu.

Novoizvoljeni poslanci so se dne 5. oktobra sestali k prvi seji parlamenta. Za zastopnika predsednika so izvolili bivšega ministra dr. Ninko Periča, zastopnika sodanje vladne večine. Za tajnika je izvoljen med drugimi tudi naš poslanec dr. Jakob Hodžar.

Istčasno so si tudi posamezni parlamentarni klubi izvolili svoja predsedstva. Za načelnika Jugoslovanskega kluba je bil znova izvoljen dr. Anton Korošec, za podnačelnika poslanca Anton Sušnik in hrvaški poslanec Stjepan Barić, za tajnika pa poslanca Škulj in dr. Hodžar.

Vsa pozornost politične javnosti je bila obrnjena na klub radikalnih poslancev. Nam namreč, odkar je Pašić umrl, ni bilo nobenega pravega voditelja. Nasprotniki sodanje vlade so z vsemi sredstvi hoteli naujskati radikalne poslance, da bi ne volili ministrskega predsednika Vukičevića za svojega predsednika. Na ta način so hoteli rušiti ministrskega predsednika v lastni stranki, da bi on sam in z njim seveda celo-

kupna vlada morala odstopiti. Zlasti Pribičević, žerjavovci in Radić so se trudili za to. Pa zastonj. Velja Vukičević je bil soglasno izvoljen za predsednika radikalnega kluba. Mesto prvega podpredsednika in prvega tajnika so radikali pustili za poslanca Jugoslovanskega kluba, kadar bodo ti vstopili v parlamentarno zajednico z radikali, da se tako osnuje močan klub, brez katerega ne bo mogoča nobena vlada. Poslanci drugih klubov so izvolili večinoma stare voditelje: Davidoviča, dr. Spaha, Pribičevića, Nemci dr. Krafta, zemljoradniki pa Jovanoviča.

Vsi naporci naših nasprotnikov, posebno žerjavovcev in radičevcev, so šli pretekli teden za tem, da vržejo vlado in sami pridejo na oblast. Mislili so, da bodo za ta namen pridobili Davidoviča, ki naj bi skupno z Radićem in Pribičevićem sestavil novo vlado. Davidović pa na ta lim ni šel in sta tako Radić in Pribičević ostala lepo sama, obsojena, dav v opoziciji premišljujeta svoje politične grehe.

Parlament je takoj na drugi seji izvolil verifikacijski odbor, ki bo pregledal pravilnost državnoborniških volitev in potrdil poslanske mandate. V tem odboru sta od naših poslancev dr. Hohnjec in dr. Hodžar. Radić je tudi član odbora in je to priložnost izrabil, da je znova opsoval slovenske duhovnike in slovenske ljudi sploh, posebno Štaierce, na katere je jezen, ker ga niso izvolili. Vsled tega, ker je Radić prostaško napadel dr. Hohnjeca, je dr. Korošec zahteval pri predsedniku skupščine zadoščenje in jamstvo, da se takim ljudem, ki nedostojno nastopajo in govore, zabrani njihovo nekulturno ponašanje, ki je v sramoto parlamenta. Lepega voditelja imajo naši bivši samostojneži.

Naši poslanci so med tem prav pridno delali in tudi veliko dobrega dosegli za naše kraje. Izposlovali so, da se je dal našim cestnim okrajnim odborom na razpolago kredit 4.296.000 Din za vzdrževanje deželnih cest v Sloveniji. Naš minister dr. Gosar je odredil, da je ljubljanski oblastni odbor dobil v svojo upravo važno zdravilišče za jetične na Golniku pri Tržiču. Bila je že velika nevarnost, da bo Slovenija ta zavod za vedno izgubila. Dr. Gosar ga nam je rešil.

V Belgradu se je vršila konferenca predsednikov oblastnih odborov. Na tej konferenci sta ljubljanski predsednik dr. Natlačen in mariborski predsednik dr. Leskovar stavila nove zahteve glede razširjenja delokroga slovenskih oblasti. Zlasti sta zahtevala bolnice in vse posle, ki spadajo sedaj pod ministrstvo za narodno zdravje. Dalje kmetijstvo in kmetijske šole, agrarne operacije in upravo gozdov, ceste, socialno politične posle in obrtno nadaljevalne šole. Za vse te stvari mora seveda odstopiti država oblastem tudi primerne denarne viře. Dr. Leskovar in dr. Natlačen sta v Belgradu dosegla lepe uspehe.

Finančni minister je napovedal, da bo novi državni proračun zopet nižji kot lani. To se bo doseglo z večjim varčevanjem in poenostavljenjem uprave. Vsa nepotrebna ministrstva in nepotrebni uradi bodo polagoma odpravljeni, da se zmanjšajo davčna bremena.

Tako je prav. Naša politika zmaga in vedno nove zahteve našega prebivalstva se uvažujejo.

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico.

Volitve so razpisane.

Volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo se bodo vršile letos 30. oktobra. To se pravi, vse glasovnice morajo biti ta dan že pri volivnem odboru v Ljubljani. Volivni imeniki so že dokončani. Doba za popraviljanje imenikov je bila končana 9. oktobra. Volilo bo v obrtnem odseku v celi Sloveniji čez 25.000 volivnih upravičencev, v trgovinskem pa preko 12.000.

Za kaj gre pri teh volitvah?

Trgovsko in obrtno zbornico so držali dolga leta v svojih rokah Zerjavovi demokratje. Zadnjih par let zaradi tega sploh ni mogla nič delati. Sedaj gre za to, da se tem ljudem enkrat za vselej iztrga to moč iz rok. Tisti ljudje, ki so uničili Jadransko in Slavonsko banko in zapravili ogromne milijone slovenskega denarja, ne smejo več gospodariti nikjer na Slovenskem. Pomešti je treba z Zerjavovi povsod. Ti ljudje iz demokratskih vrst so krivi težkega gospodarskega položaja celega našega naroda, zato ne smemo pustiti, da bi še naprej gospodarili kjerkoli. 30. oktobra mora tudi Zbornica za trgovino, obrt in industrijo priti v roke poštenih ljudi.

Kako se voli?

Kakor za druge volitve se postavi tudi za volitve v to zbornico kandidatne liste. Posebej se postavi v obrti, posebej v trgovini. Vsaka lista dobi potem več članov v zbornici, kolikor več glasov je zanjo oddanih.

Ne voli se pa pri teh volitvah s kroglicami, ampak na čisto svoj poseben način.

Vsak volivec bo dobil na dom v priporočenem pismu uradno izkaznico, uradno glasovnico in dve uradni kuverti. Na glasovnico se potem napiše ali natisne ime kandidata in njih namestnikov. Za obrt so te glasovnice, izkaznice in kuverte rdeče barve, za trgovino pa modre (plave) barve.

Kaj se potem napravi?

Vsak volivec potem na glasovnico prilepi poseben glasovalni list, na katerem je kandidatna lista že natisnjena. Te natisnjene kandidatne liste, ki se jih kar priguma (nalepi) na glasovnico, dobe vsi naši volivci pri naših zaupnikih. Dobe jih pa tudi v posebnem drugem pismu po pošti. Tako izpolnjeno glasovnico dene potem volivec v malo kuverto, na kateri je zapisano: »V to kuverto se sme vložiti samo glasovnica.« V tisto malo kuverto se ne sme dati drugega kakor glasovnico, na kateri je prilepljena natisnjena kandidatna lista. Potem se dene to malo kuverto, v kateri je glasovnica, v drugo kuverto, ki ima naslov: »Volivni odbor Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.« V to večjo kuverto se dene potem še volivna izkaznica. To večjo kuverto se potem pošlje priporočeno tako, da

pride najkasneje 30. oktobra zjutraj v Ljubljano volivnemu odboru.

Zelo je treba paziti, da bo vse narejeno pravilno. Zato naj naši somišljeniki v vsakom kraju zberó vse listine skupaj in jih potem oden, ki se najbolje spozna, pravilno uredi in odda naprej. Dajte pa iz rok uradne listine le čisto zanesljivim našim zaupnikom. Pazite na nasprotnike, da koga ne osleparijo.

Ponovno prosimo vse naše može, naj natanko pazijo, da ne bo nobena glasovnica neveljavna. Pazijo naj pa tudi, da ne bo nobeden, ki je naš, volil kake druge liste, ki ni naša. Pri teh volitvah se bo pokazalo natanko, kdo je naš in kdo ni naš. Izgovora ne more biti nobenega.

Pazite povsod, da ne zamudite pravega časa. Oddano mora biti na pošto dovolj zgodaj in priporočeno.

Naše in nasprotne kandidatne liste.

Kandidatna lista, ki jo morajo voliti vsi somišljeniki SLS je v obrti samo ena. Pozna se po tem, da je njen nosilec Ivan Ogrin, stavbenik v Ljubljani. V trgovini je samo ena lista, ki jo sme voliti naš somišljenik, pozna se po tem, da je njen nosilec Ivan Jelačin ml., trgovec v Ljubljani.

Nasprotniki bodo postavili razne liste in bodo mešali ljudi, češ, da so njihove liste stanovske, gospodarske in ne vemo kaj še vse. Kder je pristaš SLS, se ne sme dati premočiti. Sedaj gre za to, da demokrate vržemo iz zbornice in za tak boj je treba popolne discipline in sloge. Vse somišljenike prosimo najnujnejše, da se teh navodil strogo drže.

Dostavek o sporazumu v industrijskem odseku.

Pripomnimo, da se je v industrijskem odseku, kjer volijo velika podjetja, zlasti tovarne, dosegel sporazum. Vložena je samo ena lista in tako v tistem odseku odpadejo volitve. V trgovini in obrti so se naši gospodarski krogi mnogo trudili, da bi prišlo tudi do sporazuma in da ne bi bilo volivnega boja, toda demokratje Žerjavove vrste so razbili tak sporazum s svojimi pretiranimi zahtevami.

Mi torej gremo v boj in moramo zmagati in sicer sijajno zmagati. Vsak, kdor je naš, bo storil svojo polno dolžnost.

Velja za vsako občino.

Iz velikolaškega okraja smo prejeli dopis, ki pravi med drugim:

»V občinske odbore spadajo le pošteni in zanesljivi pristaši SLS. Ali naj občina izgubi svoj dober sloves kot trdnjava krščanskega delovanja, ali naj se posamezne občine izročijo v vodstvo ljudem, ki so nasprotni Slovenski ljudski stranki, ki je v deželi sedaj za dolgo časa popolnoma vladajoča in tudi v državni vladi zastopana? Kako naj poslanec, bodisi državni bodisi oblasni, vrši z veseljem in uspehom kako občekoristno delo v blagor občine ali pa posameznega občinarja, če pa na čelu občine stoji mož, ki često nalašč iz strankarske zagrizenosti ovira delo naših poslancev? Zato pa naj se vsakdo, ki nasprotnikom podpisuje iz teh ali onih malenkostnih ozir-

rov kandidatne liste, zaveda, da s tem čisto gotovo škodi občini in še sebi in naj ne pritiska potem kljuk pri oni stranki, ki ji je z volivno kroglico izrazil — nezaupanje.«

Kaj pišejo nasprotniki.

»Ljubljana daje zgled«, se baha zadnja »Domovina« z »napredno« zmagó in govori o »porazu klerikalcev«. — Kako je torej to stvarjo? Ljubljana je bila nekaj čisto liberalno gnezdo. Še malo let pred vojno, kdo si je upal nastopiti proti liberalni ljubljanski vsemogočnosti in kdo prirediti javni shod? Veliko je bilo, ako je dobila SLS v Ljubljani tisoč glasov. Pa spremenili so se časi in z dobro organizacijo je naša stranka leto za letom napredovala. Pri zadnjih občinskih volitvah je dobila sama SLS že 3864 glasov, žerjavovci, združeni z narodnimi socialisti (ki so jim dali gotovo tisoč glasov) pa 4800. Za žerjavovce je glasovalo seveda tudi mnogo »radikalov«, socialistov in skoraj vsi Primorci, Čehi in Rusi. Ogromna večina pravih Ljubljančanov pa je glasovala za našo stranko. Zato pravimo tudi mi: Ljubljana je zgled, kako SLS z močjo svojih načel podira tudi najsilnejše liberalne trdnjave. Tudi slovenska prestolnica bo kmalu pod zastavo SLS. Čimprej, tembolje za njo.

»Ko bo blok demokracije prišel na krmilo države, se bo začelo veliko pometanje z železno metlo«, napoveduje žerjavovski tednik. Blok demokracije je že na krmilu, ali hočete, da se začne tudi pometanje z železno metlo, s katero grozite žerjavovci? Ne kličite vraga!

»Blagru vseh občanov naj služi občinska uprava« lepo pripoveduje »Domovina«. Popolnoma pravilno, zato pa pametni slovenski volivci žerjavovca ne spuste nikdar k občinski upravi, ker imajo naši ljudje tisoče dokazov, da je žerjavovec navadno slab gospodar, ki tudi pri občinskem gospodarstvu pozna le sebe, svoj žep, svojo stranko in svoje — falirane banke.

»Dobro gospodarstvo nima nič opraviti ne z vero in ne z nevero«, trdi »Kmetški list« z ozirom na občinske volitve. Mi pa pravimo: Prava poštenost je brez vere skoroda nemogoča, zato spadajo v občinske odbore, ki upravljajo ljudski denar in premoženje, samo pošteni, umni in verni može. »Izobraženost« pride v poštev šele v drugi vrsti. Tudi g. Pucelj čisto gotovo zaupa svoj denar raje manj učenemu a vernemu človeku, kot brezverskemu brihtnežu. SLS ima v svoji sredi dovolj vernih in izvrstnih gospodarjev in zato našim možem ni prav nič treba, da izbirajo v občinske odbore »učene« žerjavovske in puceljske »gospodarske« veščake.

»Pravilno je samo to, da morajo v kmečkih občinah odločevati v gospodarstvu samo dobri kmečki gospodarji«, pripoveduje glasilo samostojne gospode. Tako pravimo tudi mi in tega načela se je SLS tudi vedno držala. Zakaj pa potem hodi tuja samostojna gospoda pred volitvami po občinah in se

na razne načine vtika v domače občinske volitve, da bi tako ali tako zmešala naše volivce in vrnila v občinske odbore pod lažno krinko »gospodarstva« — svoje strankarske kričaje? G. Pucelj, vse zaman, tudi iz te moke ne bo kruha.

»Jugoslovanskega kluba ni več«, vzklila glasilo samostojnežev dne 5. oktobra. Pa glej, vsi časopisi poročajo, da so se že dne 4. oktobra sestali poslanci Jugoslovanskega kluba in izvolili za načelnika dr. Korošca, za podnačelnika Sušnika in Bariča (Hrvat). za tajnika pa Škulja in Hodžarja. — Torej je prazna, da ni več Jugoslovanskega kluba, pač pa je resnica, da so se slovenski samostojneži tako vtopili v radičevcih, da so ti pri konstituiranju svojega kluba pustili edinega zastopnika slovenskih samostojnežev g. Pucelja — brez »šarže«. Slabo znamenje!

»Naša društva naj se brigajo za prosep politične siranke kmečkega sloja«, priporoča »Kmetški list«, ko piše o občnem zboru »Zveze društev fantov in deklet«. Zdaj torej vemo vsi, kaj je s tem društvom: samostojna gospoda namreč zahteva, da po nji ustanovljena »Zveza društev fantov in deklet« vrši agitacijo za radičevsko — samostojno stranko. Ogromna večina podeželskih fantov in deklet pa se vabilu ne bo odzvala in se na luknjičavi radičevski barki — ne bo vozila.

»Ker se klerikaleci združeni z radikali, bodo klerikaleci še manj mogli delati za Slovenijo, kot doslej«, si izmišljuje žerjavovski tednik. In resnica? Ni se naš dr. Gosar na ministrskem stolčku še »ogrel«, že je bilo Sloveniji te dni nakazanih za naše deželne ceste skoraj — 5 milijonov dinarjev.

Blejski pakt.

Tako se navadno imenuje prijateljski dogovor, ki ga je napravil dr. Korošec z najmočnejšo srbsko stranko, z radikali. V sreči in nesreči bomo šli skupaj, je rekel dr. Korošec še pred volitvami. Za gospodarski napredek Slovenije je ta sporazum ali pakt silne važnosti, kajti, kadar bodo radikali v vladi, bo tam tudi naša stranka. Da pa se brez radikalov ne da trajno vladati, so nam dokaz vsa povojna leta, zato je postavljen dr. Koroščev sporazum s srbskim narodom na trdna tla.

Da žerjavovci in tudi puceljevci z »blejskim paktom« niso zadovoljni, je povsem umljivo. Peščica slovenskih »Jugoslavenov« je izgubila vso moč in vsled dr. Koroščevega sporazuma ne bo več zatirala slovenskega ljudstva, ga mučila in pobijala. Najprej so v svojem časopisju nasprotniki SLS lagali, da je dr. Korošec prodal Slovence Srbom, pa SLS je in bo ostala taka kot je bila. Nato so se tolažili, da je dr. Korošec sklenil prijateljstvo le z g. Vukičevičem in ne z radikalno stranko, pa glej, radikalni poslanski klub je sporazum potrdil. Pred volitvami so žerjavovci pripovedovali svojim lahkovernežem, da bo na dan volitev 11. septembra blejskega pakta konec, ker bo radikalna stranka propadla, a čudo, za-

DO SVETU

V Macedoniji teče kri.

Vpadi bolgarskih komitašev v naše ozemlje. — Naš general Kovačević umorjen. — Morilec v naših rokah, Macedonija je tista nesrečna zemlja naše države, kjer človek ni nikdar varen življenja. Iz Bolgarije vpadajo od časa do časa tako zvani komiti, to so člani dobro organizirane komitaške organizacije, ki bi rada Macedonijo odtrgala od naše države. Ti so oboroženi od nog do glave in dobro poznajo vse obmejne kraje, tako, da jih je včasih težko izslediti. Predrznji so tako, da pridejo celo v naša obmejna mesta, a zopet brez sledu izginejo. Naši državni organi v obmejnih krajih pred njimi niso nikdar varni. V sredo 5. t. m. je bil v Štipu od teh ljudi umorjen naš brigadni general Kovačević. Ko se je zvečer po mestu sprehajal, je nenadoma stopil pred njega neznanec in oddal nanj tri strele. General se je takoj mrtev zgrudil na tla, neznanec je pa brez sledu izginil, dognali so pa, da je morilec bolgarski komit. V petek 7. t. m. ponoči so pa bolgarski komitaši napadli naše obmejno mesto Khisuro. Štiri komitaške čete so vdrle v mesto, napadle carinarnico in orožniško postajo. Vnela se je med njimi in orožniki huda bitka in so se po daljši borbi komitaši umaknili čez mejo. Vsled teh ponovnih napadov je nastalo zlasti v Belgradu veliko razburjenje. Naša vlada je zaprla mejo proti Bolgariji, od bolgarske vlade pa zahteva, da razpusti komitaške orga-

Zaupaj in vedi,

da je dobra kakovost pravega gospodinjkega mila «GAZELA» dognana stvar. Stotisočem je neobhodno potrebno, zato se ga poslužuj tudi Ti!

dikali so pod vodstvom g. Vukičevića izšli iz volitev zopet kot najmočnejša stranka in par dni po volitvah je v zmislu blejskega pakta že bil pozvan naš dr. Gosar za ministra. — Osamljena Radić in Pribičević sta se nato začela ponujati vladnim Davidovičevim demokratom, s katerimi naj bi vrgli vladu g. Vukičevića. Razglašali so žerjavovski listi, da je »demokratski blok« že gotova stvar, pa glej, pri volitvi začasnega predsednika narodne skupščine je dobil kandidat sedanje vlade 206 glasov, nasprotni pa 90. In tako dalje. Vse povedano je jasen dokaz, da sedanja vlada trdno stoji in da bo kmalu začela uresničevati program velikega gospodarskega dela v korist države in vseh pokrajin, kakor ga je zasnoval — blejski sporazum. Navedena dejstva so pa tudi neizpodbiten dokaz, kako grdo lažejo gotove slovenske stranke in časopisje. Čudno je le, da se, vzlic dokazanim žerjavovskim izmišljotinam, še vedno najdejo ljudje, ki lažnivo časopisje kupujejo, ga čitajo in mu celo verjamejo. Povedati pa moramo, da med ogromno večino zavednega slovenskega ljudstva takih zaslepljenecv ni. Žerjavovskim časnikarskim racam verujejo k sreči le še maloštevilni »napolizobraženci».

nizacije, ki neprestano povzročajo nemire in da nam krivce izroči. Bolgari se izgovarjajo, da njihova vlada ne more nositi odgovornosti za zločine komitašev, ker nima zadosti vojaštva, da bi jih ukrotila. V slučaju, da bolgarska vlada ne bo ugodila našim zahtevam, bo naša vlada to zadevo najbrž predložila Društvu narodov v razsojo. Vsekakor pa upamo, da ti dogodki ne bodo skalili razmerje med obema državama, ki je bilo že prijateljsko, čeprav bi bilo to Italijanom zelo všeč.

Bolgarski zunanji minister je dal dopisniku belgrajske »Politike« izjavo, da bolgarska vlada iskreno obžaluje te zločine, ki da jih uprizarjajo neodgovorni ljudje. Upa, da to ne bo skalilo razmerja med obema državama. Bolgarska da bo vse storila, da odvrne od sebe odgovornost za to zločinsko delo.

Kakor poročajo najnovejše vesti, namerava Bolgarija nad obmejnima okrajema Petrič in Čustendil proglašiti obsedno stanje, da tako zatre tolpe, ki se skrivajo ondi ter vpadajo v jugoslovansko ozemlje.

Ker so mesto Štip, kjer je bil umorjen general Kovačević, takoj obkolili po orožnikih, napadaleci niso mogli uiti, zlasti še, ker jim je neki kmet namenoma pokazal napačno smer proti Bolgariji. 100 orožnikov in do 100 kmetov je zasledovalo komitaše, ki so se skrili v neko duplino. Ponoči je neki kmet vrgel v duplino bombo, ki je dva komitaša ubila, tretjega pa so ujeli živega.

General Kovačevića so prepeljali v Belgrad, kjer so ga z veliko častjo pokopali. Narodna odbrana pa je imela velik shod proti macedonskim zlodejem.

Bolgarski kralj še vedno v Rimu. Bolgarski kralj Boris se že dalje časa mudil v Rimu. Obiskal je italijanskega kralja in se sestal tudi z ministrskim predsednikom Mussolinijem.

Grčija ne mara zveze balkanskih držav. Po zblizanju naše države in Bolgarije se je mnogo pisalo o zvezi, ki naj se ustanovi med balkanskimi državami. Ta zveza bi mnogo pripomogla do ureditve nemirnega Balkana. Toda Grčija očitno ne mara takšne zveze in zlasti napram nam se kaže zelo neprijazno. Odklonila je pogodbo, ki jo je prejšnji grški diktator sklenil z nami, češ, da je za Grčijo poniževalna. Grčijo veliko bolj vleče k Italiji, s katero namerava osnovati sredozemski blok, v katerem bi bila tudi Španija. Vodstvo bi pa imela Anglija, kot najmočnejša pomorska sila.

Občinske volitve na Češkoslovaškem. Dne 16. t. m. bodo imeli na Češkoslovaškem občinske volitve. Borba med posameznimi strankami je precej ostra. Pričakovati je, da se moč posameznih strank ne bo do-

Ali že veš,

kaj boljšega, kakor n. pr.: mlatilnico z gepljem, konja z vozičkom, šivalni stroj i. t. d. Ali si že kupil srečko, ki stane 5 Din? Če ne veš, kje se kupi, vzemi dopisnico in piši hitro na: Akcijski odbor za zgradbo Ljudskega doma v Novem mestu, da ti jo pošlje. Izžrebane srečke bo objavil tudi »Domoljub«.

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela »Union«.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

sti spremenila, razen socialistov, ki bodo najbrže komunistom pobrali precej glasov.

Državljska vojska v Mehiki. V Mehiki, ki jo vlada nasilni preganjalec kataličanov Calles, je izbruhnila zoper njega revolucija. Uprla se mu je armada in pričele so se hude bitke med uporniki in vladi z vestim vojaštvom. Calles je odredil mobilizacijo sebi zvestih čet. Boji so zelo grozoviti in z ujetniki ne poznajo usmiljenja. Kakar poroča Calles v svet, bodo uporniki poraženi. To priliko je Calles porabil, da se izbehi svojih tekmecev. Dal je pomoriti vodilne osebnosti nasprotnih strank in mnogo častnikov, ki mu niso bili dosti zanesljivi. Ker bodo drugo leto volitve predsednika, se je znebil tudi najnevarnejših protikandidatov, to sta Gomer in Serzan, ki sta bila baje ustreljena. Na drugi strani pa se poroča, da se armada vstavev še vedno množi in da bo Calles imel še dosti dela, preden bo upornike ukrotil. Volitve bo Calles izvedel seveda s pomočjo bajonotov. Državljske pravice so popolnoma zatrite. Zato tiranu pri volitvah ne bo težko zmagati. Toda kolo časa se vrtil in tudi Calles naj ne misli, da bo mogoče trajno sedeti na bajonetih.

Spor med Poljsko in Litvo. Državi Poljska in Litva se že dalj časa prepirata radi meje, ki bi jo Litva rada prestavila na škodo Poljske. Upati pa je, da do kakšnih spopadov ne pride.

Na VRHNIKI je začel ORDINIRATI
zdravnik dr. FRAN ZUPAN

bivši hospitant prof. Wertheimove porodn. in ženske klinike na Dunaju. - Ordinira nad Rutnerjevo trgovino vsak delavnik od 9-12.

Povojni dobičkar se je pripeljal v avtomobilu k županu. »To je danes prvokrat, da sem se v avtu k vam pripeljal.« Župan: »Nič ne stori, pri nas tu okoli tako all tako vedno smrdi.«

Kaplar: »Ti rekrut Zbašnik, če bi bil ti tako velik, kakor si neumen, bi ti Trglav segal komaj do kolen.«

NOVICAR

d 30 letnica Prosvetne zveze. V četrtek 6. t. m. je bil 30. občni zbor naše osrednje Prosvetne zveze v Akademskem domu v Ljubljani. V Zvezi je včlanjenih 218 društev s 13.000 člani. To so razna prosvetna, katoliško-izobraževalna, pevska itd. društva v Sloveniji, ki temelje na katoliškem programu. Žal, nam prostor ne dopušča, da bi podrobneje našli vse ogromno izobraževalno delo Prosvetne zveze in nje včlanjenih društev v preteklem letu. — Na občnem zboru so izrekli krasne častitke k velikim uspehom tudi navzoči škof dr. Jeglič, prosvetni načelnik dr. Cepuder, dr. Slavič in drugi, katerim se pridružujemo iskreno tudi mi.

d Iz Hamburga v Nemčiji smo dobili dopis, s katerim se tamošnji Slovenci-izletniki vnovič zahvaljujejo za gostoljubnost in prijaznost ob obisku Slovenije. Obenem smo prejeli izrezek časopisa »Hamburger Volkszeitung«, ki jako lepo piše o krasotah Slovenije in nje prebivalcih.

d Kovani drobiž po 25 par pride v promet. Minister za finance je odredil, da se prepreči pomanjkanje drobiža ob priliki, ko se vzame iz obtoka papirnati drobiž po 1 Din, 50 par in 25 par s tem, da se oddajo v obtok gotove množine kovanega drobiža po 25 par.

d Krekov grob pri Sv. Križu je bil 8. oktobra kraj, kamor je poromalo veliko Krekovih častilcev. Gojenke meščanske šole iz Lichtenturnovega zavoda so v pravem pomenu besede obsule grob s cvetjem. Prosvetna zveza je položila na grob velik lovorjev venec s trobojnim trakom z napisom: »Prosvetna zveza ob 30 letnici — dr. Kreku«. V nedeljo je pa »Krekova mladiča« položila lep venec na grob »svojemu očetcu«. Zbrani množici je govoril g. prof. dr. Debevec tako v srce segajoče besede o dr. Kreku, da je bilo solzno marsikatero oko — ki se sicer zelo redko solzi.

d V Krekovem rojstnem kraju pri Sv. Gregorju so obhajali 8. oktobra desetletnico njegove smrti s slovesno sv. mašo zadušnico, z Libero in žalnim okrasjem njegove spominske plošče na rojstni hiši.

d Napad na našega poslanca Tomazina. Minulo soboto zvečer so agenti samostojne gospode v Orehovici pri Kostanjevici napadli s kamenjem in kolmi g. kaplana Tomazina iz Cerkelj. G. kaplan je moral prebiti noč pri g. županu, čigar hišo so podivjani nasprotniki oblegali do jutranjih ur. G. kaplan po srečnem slučaju ni bil poškodovan, liberalni »Kmetški gospodarski listi« pa napad tudi ni prinesel zaželjenega uspeha, kajti naša stranka je dobila v nedeljo pri občinskih volitvah v Kostanjevici 15 odbornikov, nasprotniki pa deset.

d Vojni spomenik padlim Jeseničanom, to je spominska kapelica na pokopališču, se bliža dovršitvi ter bo blagoslovljena v nedeljo 23. oktobra.

d Povratek zadnje skupine ameriških izletnikov. Z brzovlakom je odpotovalo iz

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „ŽENSKA HVALA“
Izprati s Schichtovim TERPENTINOVIM MILOM.

Ljubljane 8. oktobra preko Jesenic 30 ameriških Slovencev, ki so se mudili čez polje na obisku pri svojcih v Jugoslaviji. Dragim povratnikom kličeemo: srečno pot in na zopetno svidenje!

d Garnizija se je vrnila v mesto. V torek dne 4. oktobra popoldne se je vrnilo v Ljubljano vojaštvo ljubljanske garnizije, ki je sodelovalo na manevrih v ozemlju med Kamnikom, Trojanami in Gornjim gradom. Ljubljanska garnizija je manevrirala proti celjski garniziji. Vojaštvo je izvedlo svojo nalogo brezhibno in se ni nihče ponesrečil. Kmetstvo prebivalstvo je vojake zelo prijazno sprejemalo.

d Shod za žensko volivno pravico. V nedeljo dne 9. oktobra se je vršil v Mestnem domu v Ljubljani shod za žensko volivno pravico, katerega so priredile vse ljubljanske ženske organizacije. Ali so govornice kaj prida »prijemale za ušesa« žerjavovce in pucljevce, ki so svoj čas, po naši stranki že pridobljeno žensko volivno pravico za občine, preklicali — nam ni znano.

d Pegasti legar. V vaseh Liplje in Lašče občine Zužemberk je izbruhnil pegasti legar ter je umrlo na tej bolezni dosedaj pet oseb, dočim je osem oseb še bolnih.

d Pojav škrlatinke. V Pobrežju pri Mariboru se je pojavila škrlatinica, katero so lansko leto v zimi zatrli le s težavo in to radi tega, ker ljudje prikrivajo na epidemiji obolelo deco.

d Kredit za deželne ceste v Sloveniji. Finančni minister je otvoril kredit 4.296.000 dinarjev za vzdrževanje deželnih cest prvega in drugega reda v Sloveniji. Denar je namenjen cestnim odborom in zastopom v Sloveniji. Ta velika postavka, ki bo v veliki meri rešila vprašanje deželnih cest v Sloveniji, je prišla v letošnji proračun na odločen pritisk tedanjega našega ministra za javna dela inž. Serneca. Žerjavovci in pucljevci vsega tega ne bodo povedali, ker bo šla vsa ta vsota za cestne potrebe ljudstva in ne v — strankarsko mavho njega nasprotnikov.

d Gimnazije ne bodo ukinjene. Žerjavovci so zagnali silen hrup, češ, da bodo

Majhna ženica je prišla v mesnico, v kateri je stal velik in debel mesar. »Dajte mi govejega mesa za dva človeka.« Mesar: »Za taka kot ste vi, ali za taka kakor sem jaz?«

»klerikalci« ukinili nekatere gimnazije. Zdaj je na zahtevo naših poslancev ministrski svet sklenil, da ostane za letos glede gimnazij vse tako kot je bilo. — Pa še vedno najdeš »brihtne« ljudi, ki žerjavovskim lažnikom verjamejo.

d Denar poneveril — in se vrnil. V Ljubljano se je povrnil blagajnik Trboveljske premogokopne družbe Evgen Kuss, ki je bil v službi v Laškem in je pred nekaj tedni navedeni družbi poneveril nad 300 tisoč dinarjev gotovine, nato pa pobegnil v Nemčijo. — Porota v Celju bo prihodnje zasedanje zopet za en slučaj bogatejša, ker bo pretresavala tudi grehe Kussa.

d Nova avtozveza. 18. t. m. se otvori avtoomnibus promet na progi Št. Ilj v Slov. gor. — Marija Snežna — Apače — Gornja Radgona. Avto bo vozil iz Marije Snežne v Gor. Radgono in obratno dnevno dvakrat, ob sobotah in sejmskih dnevih trikrat. Istotako bo dva-ozir. trikratni avtopromet po dogotovitvi nove ceste na progi Marije Snežne — Št. Ilj v Slov. gor. in obratno. Cena vožnje bo 1 Din za kilometer. Lastnik koncesije je g. Konrad Kauran, slovenjegoriški rojak iz Št. Jakoba v Slov. gor.

d Zagrebški župan. V Zagrebu, kjer je radičevcem odklenkalo, je bil že tretjič izvoljen za mestnega župana inž. Heinzel. Meščani so novega župana zelo veseli in zlasti, ko je šel v cerkev k otvoritveni službi božji, so ga žene in dekleta kar zasipale s cvetjem. Pri nas bi žerjavovskega župana ne spravili v cerkev.

d Stoletni starci v Bosni. Iz Fojnice v Bosni poročajo, da je tam umrla 100 letna Mara Tuka. Vse svoje življenje je bila siromašna in je često živela v bedi. — V vasi Mamići pri Mostaru živi 103 letni stari Franjo Tomič. Je še popolnoma zdrav. Kljub svojim letom često prehodi pot do Mostara in nazaj peš, kar znaša 36 km. Na vprašanje, če je bil kdaj bolan, je dejal, da je bil večkrat lačen, kakor bolan.

d Nesreča z možnarjem. V ponedeljek, dne 3. oktobra je Franc Bertole, 27 letni posestnikov sin iz Blatnega pri Pišecah, nabil star možnar, da bi z njim streljal na

predvečer svojega godu. Ko je možnar zažgal in se ta ni pravočasno sprožil, je šel gledat, kaj pri možnarju ni v redu. V istem hipu pa se je možnar sprožil in poškodoval fanta močno po desni strani glave. Domači so ponesrečenca spravili v brežiško bolnico. Njegovo stanje je zelo nevarno.

d Roparski napad. Dne 1. oktobra t. l. ob 8 zvečer so napadli na cesti v gozdu med Trebnjem in Račjim selom Jožefa Potokarja iz Račjega sela, ko se je vračal iz Trebnjega domov, nepoznani, s samokresi oboroženi roparji. Oropali so ga in mu vzeli gotovine 250 Din.

d Nevarno zastrupljenje z gobami. V ponedeljek dne 3. oktobra opoldan se je v Jezdarski ulici v Mariboru zastrepila družina Verjak s strupenimi gobami. Zastrupljenje je bilo tako močno, da je ob 13.50 rešilna postaja prepeljala v bolnišnico Anjo Verjak, njenega sina Vilibalda in 20 letno Germano Miklošič že nezavestne. V bolnišnici so jim takoj izprali želodce ter dali protisredstvo, vendar še sedaj niso izven nevarnosti.

d Medvedka v zdravilišču. V zdravilišču Kasindol v Bosni je zavladal v ponedeljek dne 3. oktobra velik strah. Ko so bolniki ravno zajtrkovali in šli v paviljone, da bi se solnčili, se je pojavila pri ženskem paviljonu medvedka s štirimi mladiči. Med bolniki je nastal velik strah. Vsi so pustili svoja ležišča in pričeli bežati v sobe. Medvedka z mladiči se je mirno sprehajala po potih, nasutih s peskom, in začudeno gledala preplašene ljudi. Bolniki so skozi okna motrili sprehod medvedke. Upravitelj zdravilišča je vedel, da je v sarajevski oblasti prepovedano ubijati medvede in je zadevo telefonski prijavil okrajnemu glavarju. Ta je ukazal neki orožniški patrulji, da medvedko prežene, kar se je tudi zgodilo. Medvedka z mladiči je bila preganana proti Jakorini, odkoder je najbrž zbežala radi vojaških manevrov, ki so se tam iste dni vršili.

d Živa baklja. V soboto dne 1. oktobra se je dogodila v delavnici mlekarke zadruge v Osijeku velika nesreča, katere žrtev je postal 28 letni delavec Josip Andrej. Ob 7. uri zjutraj je prišel v delavnico in bi moral naložiti veliko peč. Ker ni mogel takoj napraviti ognja, je vzel posodo s šest litri petroleja in jo izlil v peč. Cim se je posoda približala peči, je nastala strašna eksplozija. Vsled zračnega pritiska se je Andrej zrušil na tla in ostanek gorečega petroleja je curljal preko njega. Ko je začutil, da gori, je zbežal na dvorišče, kliče na pomoč. Na dvorišču se je vrgel v mlako, v kateri je bilo nekoliko vode, kjer je obležal brez zavesti. Ljudje so ogenj komaj pogasili. Delavec je bil prepeljan v bolnišnico, kjer je zjutraj umrl v težkih mukah.

d Težka avtomobilska nesreča. Na potu iz Kotora v Cetinje se je prevrnil potniški avtomobil, v katerem se je nahajalo 10 orožnikov in 3 vojaki, 20 m globoko. Vsi potniki so težje in lažje ranjeni, a eden je mrtev.

d Požar vsled strele. Dne 13. m. m. ob pol 7. uri zvečer je tresčilo v kozolec posestnika Jakoba Vončina v Brekovcah pri Žirih. Kozolec je bil takoj v plamenu in je pogorel do tal. Zgorela mu je posestniku

PO DOMOVINI

SV. GREGOR.

Nasprotnikom se farbarija z gregorsko šolo ni obnesla, kajti volilci vedo, da je bila SLS pri občinskem proračunu zoper novo, za enkrat nepotrebno gregorsko šolo in ni postavila teh izdatkov v proračun za l. 1927. Če je pa veliki župan to postavko pozneje v proračun vsilil, mi za dotično leto nismo mogli pomagati. Letos pa šolski odbor v svoji proračunski seji, dne 2. t. m., niti ene pare ni vstavil kot prispevek k novi šoli. To je resnica, vse drugo, kar kvasijsko nasprotniki, je nesramna laž. Na dan občinskih volitev 23. oktobra vsi poštenjaki v boj za resnico in pravico, vsi vzmimo kroglico v 1. skrinjico!

DOLENJA VAS PRI RIBNICI.

Prejšnji dve nedelji smo pričeli v novem Društvenem domu s predstavami. Veliko premala je bila dvorana, toliko je bilo naših prijateljev-obiskovalcev. Telovadni nastop, petje, in igra »Na dan solbe« je bil program popoldne. Izpadlo je vse v tako zadovoljnost, da smo na splošno željo ponovili vso prireditev. Prišli so tudi naši sosede iz

tudi vsa krma in gospodarsko orodje. Škode ima 40.000 Din, dočim je zavarovan samo za 10.000 Din. Na pomoč so prihiteli gasilci in domačini, ter so požar omejili, da se ni razširil še na sosednja poslopja.

d Hiša se je zrušila. V vasi Batijeveci v Hercegovini se je porušila hiša Maksima Zurovca vsled starosti in razpokanih zidov. Pod seboj je pokopala njega, njegovo ženo in brata, ki so težko ranjeni, ter dvoje otrok, ki so ju potegnili mrtva izpod ruševin.

d Prvi sneg v Dalmaciji. Dalmatinski listi poročajo, da je temperatura ob Jadranu zelo padla in da je 6. t. m. na Prologu padel sneg — prvi letošnji v Dalmaciji.

Vsem dopisnikom. Vse dopisnike, tudi one izven državnih mej, prosimo, da pišejo kratko in vedno le eno stran lista, sicer moramo dopis zavreči.

Pozno cvetje. Franc Kremžar, mizar v Orehovici, župnija Št. Janž, ima na svojem posestvu hruško, ki sedaj ovete. Hvala za poslano cvetje!

V počaščenje Krekovega spomina bo v nedeljo dne 16. t. m. Obrtniška stavbna zadruga priredila javno zborovanje v Rokodelskem domu. Zborovanje bo ob desetih dopoldne. O dr. Kreku bo govoril g. prof. Ivan Dolenc, nadaljnji govorniki pa bodo pojasnili pomen in namen stavbnega zadrugištva, zlasti pa Obrtniške stavbne zadruge.

d Še iz pokopališč bodo odstranili križe! Vsem dobrim in krščanskim Slovincem je dobro znano, kako so ruski boljše-viki že davno odstranili križ iz šol in vseh državnih poslopij. Umetniki in stavbeniki v Leningradu (Petrogradu) so dobili od državnih oblasti nalog, da naj predložijo osnutke za novo znamenje na grobih, ker tudi s teh mora izginiti križ.

ribniške fare, kar bomo kaj radi vrnili. Okusno slikan oder — delo g. Jerneja Podbevška z Vrhnike — je močno dopadal vsem, istotako ostala dela na odru in v dvorani, delo g. Medena iz Dolenc vasi. Za zimo se nam obeta kaj živahno delovanje našega društva v lepem novem Domu.

IZ ST. VIDA PRI STICNI.

Pri nas smo imeli v torek dne 27. septembra t. l. birmovanje. Otrok je bilo 825. — Presvetli g. knezoškof so v prelepem cerkvenem govoru izrekli javno pohvalo našemu društvenemu delovanju. Ker se ni bilo mogoče nam vsem posloviti od blagega nadpastirja, naj mu bodo v zahvalo te vrstice ter mu prisrčno, vdano in hvaležno vzklíkamo: »Živel dobri naš vladika! — Še na mnoga leta, naš cerkveni knez!« — Št. Vidski možje.

IZ OBČINE TURJAK.

G. Pucelj, kateremu se v Sloveniji barba jo taplja, skuša pri teh občinskih volitvah pridobiti na svojo stran občine velikolaškega okoliša. Mož je neugnan in premeten, pa lepo in sladko zna govoriti in obljube delati in si brčkone takole mihi. Če se mi posreči, da ljudem zmešam glave, da volijo mesto dosedanjih nove župane, ki bodo ob-

d Obvezno socialno zavarovanje na Danskem. V prihodnjem zasedanju parlamenta bo vlada predložila zakonski predlog, s katerim bodo dolžni zavarovati se vsi danski državljani brez razlike. V smislu odredb tega zakona se bodo morali dati zavarovati vsi državljani, ki niso še izpolnili 40 let, in to takoj, ko bo novi zakon stopil v veljavo. Zavarovalnina bo znašala dve danski kroni na mesec. Država bo na ta način rešena plačevanja pokojnin. Ta denar bo lahko uporabila v druge, posebno v socialne namene.

d Zvezde in cvetice. Knjiga o hvaležnost. Spisal prof. Anton Kržič. Strani 304. Cena 25 Din. Kritika poudarja, da ni v slovenski vzgojni književnosti knjige, ki bi se mogla bolj priporočati kot Kržičeve »Zvezde in cvetice«. — Vsaka šola, vsako društvo, da, vsaka hiša bi jo morala imeti, ker »knjiga o hvaležnosti« bo kakor sonce: kamor pride, vse poživi in prerodi. Knjiga se dobiva v Jugoslovanski knjigarni in prodajalni KTD, H. Ničman.

d Glavno zastopstvo parobrodne družbe »Holland-Amerika Linije« v Zagrebu je otvorilo v Ljubljani, Dunajska cesta 38, podzastopstvo svoje družbe, kjer se daje brezplačno informacije za vožnje v Zedinjene Države Severne Amerike, v Kanado, Kubo in Mehiko.

d Pomnite! Pralni prašek »Žensko hvála« ima 50% Schichtovega mila.

d Pri boleznih na ledvicah, v mehurju in debelem črevesu polajšuje »Franz-Josef-grenčica« v najkrajšem času tudi večje težkoče pri odvajanju. Spričevala bolnišnic potrjujejo, da je »Franz-Josef-grenčica« vsled svojega olajšujočega učinkovanja brez bolečin prav posebno primerna za neprestano porabo pri mladih in starih. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

kriti ali pa vsaj prikriti moji pristaši, potem bodo tudi celotne občine kmalu v taboru »samostojnih«. V ta namen je pripeljal svoje zveste zaveznike v Turjak k »Prajerju«, kjer so kovali bojne načrte, kako vreči v turjaški občini župana Štruklja, ki je neomahljiv in odličen pristaš SLS in pomagati na županski stolček možu, ki bo slepo ubogal Puclja in delal za njegovo stranko. Da to dosežejo, da cepijo naše volivce, so pogruntali dve listi, eno »Samostojne kmečke stranke«, katere nosilec in bodoči župan naj bi bil gostilničar Muren iz Turjaka, drugo pa takozvano »Listo malih kmetov in delavcev« z nosilcem Šklopom iz Rašice. Vsak občan si mora biti na jasnem, kaj pomenita obe imenovani listi. Obe listi sta sestavljeni pod pokroviteljstvom g. Puclja. S tem je vse povedano. Vprašamo občane: Ali je Puclj občan turjaške občine, da ima pravico vtikati se v naše občinske rasmere? Ali so vsi tisti, ki si pustijo depasti Pucljevo komando, svedaje, kako malo so samostojni? Zato damo en svet: Dobro si oglejte od vseh strani može, ki se vam ponujajo na nasprotnih listah. Povsod zmaguje SLS. Povejte, kakšen ugled bi še imela naša občina, ako jo izročite v roke Pucljevemu pristašem? Če ste se pri volitvah v narodno skupščino dve tretjini občanov izrekli za SLS in proti Puclju, ali bi ne bilo sramotno, če bi zljaj zaradi praznih obljub ali iz malenkostnih osebnih ozidov omadeževali dobro ime turjaške občine in jo za sklado leče prodali izkrahirani stranki, ki nima nikjer, ne pri oblastnem odboru, ne v Belgradu zaslonbe. Še eno povemo že danes davkoplačevalcem turjaške občine. Samostojneži so svojemu županskemu kandidatu baje že obljubili, da mu bodo, če bo izvoljen, dovolili občinskega tajnika in raznašalca. Ali imate približno pojem, kaj bo to pomenilo za občinsko blagajno? Najmanj še enkrat toliko izdatkov, kar prejema sedanji župan Štrukelj. Ali je to malen-

kost? In kdo in kakšen bo ta tajnik? So služaj, da ima tajnik vso moč in vso oblast v občini. Ali je to brez pomena? Može volivci, razgovarjajte se med seboj o teh stvareh, trezno in možato presočajte položaj, da boste 23. oktobra prav volili. Samostojneži ne smejo po vaših hrbtih priti do oblasti v občini!

BREG PRI KRANJU.

V nedeljo dne 23. oktobra ob pol 3 popoldne se bo praznovala pri nas redka slavnost blagoslovitve kipa sv. Terezije od Deteta Jezusa. Povabljeni ste k tej slovesnosti vse okoliške Marijine družbe.

KOKRICA PRI KRANJU.

V nedeljo 4. septembra smo imeli pri nas lepo slavnost: blagoslovitev nove motorne brizgalne. Ob 2 popoldne se je razvil od Gasilnega doma proti cerkvi sprevod: 175 gasilcev v kroju, dve zastavi, godba gasilnega društva iz Zabnice, g. kumica s 26 družicami v belih oblekah in narodnih nošah. Pri slavnostnih litanijah in blagoslovitvi brizgalne po g. župniku, je prav lepo pel cerkveni pevski zbor iz Predoselj. Govorili so še: Fr. Jauh, župan Franc Jenko in g. Fr. Sajovic. Pristrčna hvala občinstvu in gasilcem za veliko udeležbo pri blagoslovitvi in veselici. Bog plačaj vsem dobrotnikom, ki so prispevali na ta ali oni način za nabavo motorke!

ST. PETER PRI NOVEM MESTU.

V soboto dne 1. oktobra je prispelo v našo občino do 40 srbskih kmetov iz ušiške oblasti. V vasi Mačkovec jih je sprejelo zastopstvo naše občine ter jih toplo pozdravilo. Prišleci so si ogledali hiše in gospodaraka poslopja. Nato so se odpeljali na Bajnoč in potem na Trško goro, kjer so si ogledali vinograde in zidanice. Izletnike sta

spremljala tudi oblastni odbornik dr. Milavec in oblastni poslanec dr. Česnik. Upamo, da so odnesli srbski tovariši iz naše občine najlepše spomine.

ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

V sredo 19. t. m. praznuje naš g. župnik Anton Lesjak 25 letnico, odkar pastiruje v St. Jerneju. Za njegov jubilej izide zgodovina St. Jernejske fare, bogato ilustrirana, ki bo vse farane gotovo zanimala. Koliko je g. jubilar naredil za svoje farane v vsakem oziru, ve le Bog. Vsi farani mu kličejo: Bog Vas ohrani v naši sredi še dolgo vrsto let!

BEVKE.

Naša nova šola je dovršena. Dne 16. oktobra, t. j. v nedeljo bo slovesna otvoritev in blagoslovitev, in sicer bo sv. maša ob pol 10. nato otvoritev. Popoldne pa bo ob 2. šolska veselica. Kdor hoče videti lepo poslopje, ki je v ponos vasi in občini, naj pride ta dan na Bevke.

Radovan Hrastov:

Popotna pisma.

VII.

Nazaj v deželo, proti osrčju, beli Ljubljani. Pred nama na desni je Sv. Tomaž, na levi Sv. Urh, med obema tam spredaj visoki Lubnik. Nad njim oblaki, vedno več, več...

Najina pot vodi po stezah in travnikih ob Sori. Ob Sori! Slovenski zemljevid, po Matici Slovenski izdan, izmed vseh najbolj točen in pravilen, so rekli da je — jo imenuje Sorico in je lepše tako in bolj pravilno in vredno. Sicer pa: kaj me briga! Zase vem, kolikor sem videl, da časih niti Sorica ni. Če hočejo kljub temu, da bodi Sora in jo ljudstvo tako imenuje, potem je prav, da tudi mene popravljajo, če sem se motil. Po zemljevidu sem se, najboljšem slovenskem...

3

Razno.

Kokosovi orehi se močejo nabirati šele deset let potem, ko je bila palma vsajena. Tako počasi gre.

Imena otrok. Večkrat se starši težko odločijo, kakšno ime dati otroku pri rojstvu. V Londonu si pomagajo s tem, da imajo nastavljene posebne ženske, kojih posej je izbiranje pripravnih krstnih imen.

Stava. V Padovo je prišel neki Melloni, ki je prepotoval vso Italijo peš in je pri tem vseskozi vozil samokolnico pred seboj. Šlo je za prav veliko stavovo.

Izkopanine v Pompejih. Pompeji je tisto mesto v Italiji, ki ga je zasul Vezuv ob svojem izbruhu leta 79 po Kristusu. Doslej niso še našli pri izkopavanju tega mesta nobenih lesenih predmetov. Sedaj so pa našli tudi to, in sicer krasno izdelano leseno omaro.

Da ustaviš brzovlak, je potrebna več kot dvakratna sila one moči, ki je potrebna, da brzovlak zažene. Navadno ti bo vsak nasprotno odgovoril.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenskih planin

Naenkrat ostaneta oba, Matija in Matevž. Koraki so jima zazveneli v ušesih. Ravno tik na ovinku so, toliko da niso zavili. Pritisnejo se ob reber. Okrog vogala zavije financar s puško na rami, za njim drugi. Tihotapcem zastane sapa. V tem hipu se zabliska.

»Stoj!« zakriči prvi stražnik in zgrabi za puško. Pa je že Matevž preko Matije s skokom ob njem, ga zgrabi za prsi in sune vanj z vso silo, da stražnik omahne in se zvali v deroči potok. Matija pa skuša izviti puško drugemu, ki v silo izdere bajonet in ga sune v roko, da mora spustiti. Toda že je Matevž ob njem; s komolcem ga odrine in pritisne ob breg, nato pa skoči za Matijo v grmovje in v dir za njim ob vodi proti hišam. Ostali štirje so že dalje pred njima, kar naravnost v breg so jo udrli in po zgornji stezi proti vasi. Nakrat Matija zginje Matevžu izpred oči, kakor bi bil utonil v vodi ali v grmovju. Matevž drvi po stezi dalje. Za njim počasi strel, ki pa k sreči ne zadene, a tik za petami mu je financar. Zopet se zabliska, nov strel iz puške počasi. Matevž začuti sklečo rano na rami in nekaj gorkega se mu razlije po plečih in po prsni, ali kdo bi pazil zdaj na to.

Plane v razpotje. Na levo vodi od vode proč druga steza. Vanjo zavije Matevž, da bi morda premotil zasledovalca. Ali že je oni za njim. Tečeta mimo prve hiše, toda bajta je, nima se kam skriti. Zato beži dalje, kar naravnost v breg, da bi prišel do glavne ceste, kjer bi se brž mogel spoznati. Ozre se nazaj.

Samo eden teče za njim še vedno. Da nima ničesar, s čemer bi udaril! Teči mora, teči vedno dalje. Že je na glavni cesti. Stopi čeznjo, da pride zopet v gozd. Tam počaka financarja in kar bo, pač bo! Eden od njiju bo odnehal, on ali financar. Kolovoz je tu. Po njem steče dalje. Ozre se. Financar je nekoliko zastal, šele sedaj je prišel na cesto.

»Stane, počakaj!«

Doli pod cesto teče drugi financar. Zasledovalec postoji. Matevž stopi za živo mejo in gleda. Nekaj se menita. Treba je priliko izkoristiti: čim dalje je pred njima, tem bolje; dvema ni kos. In tu ob kolodvoru mora biti nedaleč hiša in gospodarsko poslopje. Spominja se: pred leti je šel tu mimo na Fužino, mesto po glavni cesti. Za živo mejo odloži težki nahrbtnik prav globoko v grmovje in olajšan zdirja naprej po kolovozu, držeč se žive meje. Ko teče dalje, posveti luna izza oblakov.

»Vrag!« se mu iztrga iz ust in še bolj pritisne po kolovozu vkreber.

Financarja na glavni cesti se posvetujeta. Oni, ki ga je Matevž prekopicnil v Jesenico, od jeze škrtja z zobmi.

»Morava ga dobiti, pa naj ga iščeva noter v peklo!« prigovarja tovarišu.

»Poslušaj, Ivan: drugih je več; če jo ubereš ti za onimi, ki so se izgubili v gozdu, jim vsaj sled morda najdeš. Najbrže so jo ubrali proti Rudniku, da pridejo nazaj čez mejo po drugi poti.«

»Si nor? Sam naj grem nadnje? Od vraga so, saj si videl! Skupaj greva in sicer za temle tu gor! Ta mi ne sme uiti! Da si bo zapomnil, kdaj je financarja sunil v vodo!«

»Pa naj bo po tvoje, ti si vodja. Samo dvomim, da bi ga dobila, ker preveč dobro pozna kraj.«

Torej Sora! Ko vozim ob njej ko'lo in jo zrem, mi prihaja na misel za čuda čudna stvar: ta mala, ponižna vodica, govedo bi komaj napojil v njej, kopati se že ne moreš, razen v tolmunih, — pa od sile razsaja in ruje in podira, kadar se ji hoče. Kadar pride jesen in deževje in pišejo častniki o povodnjih, beremo o Sori vselej in največ. Nad strugo se dvigne in se razlije po poljih ter prinaša s seboj nesrečo in jok in obup, odnaša pa zemljo, trdo, toplo, v duše naših deželanov prižeto zemljo, z ljubeznijo oklenjeno in privezano, cenjeno nad vse, kar nam je bil Bog dal. Za vsako ped rodovine prsti, ki jo odnašajo potoki in reke, se rodi morje vzdihov in tožba in milijoni solz. Saj je tudi res: ves in edini up našega kmetiča je zemlja, prst, travnik, njiva. Tu je njegovo vse in edino, za kar se borimo dan za dnem in je v eni sami besedi: kruh. Kruh!

Bridka ironija je v tej besedi. In zaboli, težko zaboli človeka, ki ve, kaj pomeni ta beseda za naše ljudi in vesoljno človeštvo, pa vidi, kako ginevajo njive in travniki v dolinah raznih Sor in Sav leto za leto v jesenskih dneih.

Gledam: najlepših kosov ob strugi ni. Odrzano tu, razrušeno tam, izpodjedeno na vseh straneh. Sama bogata, rodovitna zemlja je šla nizdol, nekaj letos, nekaj lani, predlanskem... in še prej. Kos za kosom po Sori, ki je v poletju skoro videti

O vi vsi, ki pravite, da je kmetu dobro, da mu bolje biti ne more, pridite in pogledite.

Ko boste videli razorane bregove in razneseno kamenje in strugo razširjeno do neverjetnosti, boste verjeli: Tisto dobro, ki res je, je krvavo prisluzeno! Je s solkami poplačano! Kajti vsaka ped zemlje, ki je vzeta siloma in se ne vrne nikdar več, pomeni toliko, da lahko trdimo: Če je kmetu pet let dobro, pa pride leto, ko je uničena letina in vse, vse... — je uničenih vseh šest let!

IZOBRAZBI

Lang:

Malo odgovora.

(K članku »Ta nesrečna mladina!«)

Veseli nas, da ljudstvo bere naše članke. In še bolj nas veseli, da se ljudje zaupno do nas obračajo in nam povedo svoje misli o tem, kar so prebrali in predelali.

Tako nam je nekdo poslal več misli k člankom »Ta nesrečna mladina!«, ki jih je prinašal »Domoljub« v štev. 20., 21., 23., 26. in 29.

Ne verjamemo, da bi bile ravno vse te misli zrastle na njegovem zelniku. Nekateri imajo duh po veri in Cerkvi sovražnih listih, torej iz strupenega ozračja, ki plove tudi nad našim narodom, druge koreninijo v preveliki ljudski konservativnosti — pravega izraza za to besedo res da ne vem — starokopitnost je malo pregroba beseda.

Pred sabo imamo torej spis gotovo poštenega moža, vernega očeta in dobrega kmeta, kateremu pa vendar v vsem ne moremo pritrditi. Ker pa vemo, da jih je med našim ljudstvom še mnogo, ki imajo s tem možem podobne nazore, zato se hočemo pri njegovih izjavah malo pomuditi in se z vami vsemi malo pomeniti o teh perečih zadevah.

Najprvo povejmo še enkrat, da ti naši

spisi ne bodo rodili angelčkov. Pokvarjenosti ne moremo ustaviti, ker naše lastno hudo nagnjenje, svet in hudobni duh temu nasprotujejo. Tudi ima človek prosto voljo in se zato kljub našim dobro hotočim spisom še vedno lahko odloči za slaba dejanja. In da gremo še dalje: ker imamo prosto voljo, ker se lahko svobodno odločimo za dobro ali za slabo, zato so naša dobra dela zaslužna, zato so naša slaba dela kazni vredna. Lisica krađe in mori po svojem živalskem nagonu. Drugače ne more delati. Pri človeku je to drugače. Odloči se lahko za poštenost ali za nepoštenost, živi lahko za blagor človeštva ali mu je pa v nadlego.

Pokvarjenosti torej ne bomo odpravili, pač pa je hočemo zavirati.

»Dobro vzgojiti zamorejo le starši, ki so sami verni, vestni in pametni, in kjer so starši in duhovni enakih nazorov in enakih načel in duhoven v šoli tudi v istem duhu uči kakor starši doma. Nekdaj

Stara dama na pošti: »Te-le hlače bi rada poslala po pošti kot tiskovino.«

Poštar: »Hlače vendar ne morete pošiljati kot tiskovino.«

Dama: »Saj vendar obstoja določba, da kar je na obeh koncih odprto, se lahko pošlje kot tiskovina.«

»Meniš, da je od tu?«
 »Tihotapec je, pa naj bo tudi iz koroške plati in nočjo ne tihotapi prvič.
 »Ali je tu gori blizu kmetija?«
 »Je. — Čuj, pes laja! Pa še kako divjel! Gori je šel k Hribarju! Brž za njim!«
 S puškama v rokah zdirjata v kreber po kolo-vozu. Toda nista tako urna, kakor je bil Matevž.

Matevž je tekel vzdolž žive meje in nakrat je uzri pred seboj kmetiško poslopje in poleg njega hlev s skednjem. Niti ne pomisli, kako in kaj, zažene se na dvorišče. Pod noge se mu zakadi s silnim laježem velik pes na verigi.

»Stran!« sune Matevž v psa, da se ta opoteče nazaj, in plane v vrata, ki jih opazi. Pes se vrže za njim, toda kljuka pod Matevževu dlanjo se uda, vrata se odpro. Matevža oblije svetloba, pred njim plane kvišku od čebra perila mlado dekle, ki za hip zastrmi vanj z velikimi, od strahu široko razprtimi očmi.

»Ježeš Marija!« se ji iztrga iz ust in iz rok ji pade na tla mokra rjuha.

Matevž z urnim sunkom zapahne vrata za seboj.
 »Dekle, za božjo sveto voljo, skrij me! Financarji so za menoj. Takoj bodo tule in jo prime z obema rokama za lakete, oči mu gorijo v vroči prošnj.

»Ježeš, kam naj te skrijem?«
 »Hitro, hitro, če ne, bo prepoznal!«
 Dekle se ozre naokrog. Zdajci se domisli.
 »Na, tule notri se stisni!«

Odmakne čeber, ki stoji ob zidu pod stopnicami, odpre vratca v majhno shrambico za poljsko orodje in potisne Matevža notri.

»Nikar me ne izdaj, prosim te!« ji še zašepče Matevž; dekle pa že sune vratca, jih zapahne, pa po-

Matevža oblije svetloba, pred njim plane kvišku od čebra perila mlado dekle, ki za hip zastrmi vanj z velikimi, od strahu široko razprtimi očmi.

Stanovanje v četrtem nadstropju. Recimo, da stanuješ ti v četrtem nadstropju, tvoj znanec pa v prtljaju. To pomeni v dvestet letih toliko, kot da bi tvoj znanec ostal vedno v prtljaju, ti bi pa s hojo v četrto nadstropje napravil toliko poti kakor če bi nesel 5 kg štirinajstkrat na Triglav in še samega sebe.

Vodna sila. Izrabljanje vodne sile raste čimdalje bolj. Leta 1920. so iz slapov, hitro tekočih rek, umotnih jezov itd. dobili na vsem svetu za 30 milijonov konjskih sil vodne moči. Leta 1923. je ta vsota narasla na 23 milijonov in danes že na 35 milijonov konjskih sil. Ker je bilo pred vojno uporabljenih samo 15 milijonov konjskih sil, jih je torej danes več kot še enkrat toliko. Slap Viktorija v Afriki ima sam za 36 milijonov konjskih sil, slap Niagara v Ameriki 3 milijone, jugoslovanske reke v navadnem stanju 8 milijone in pol ob nali-vih 7 milijonov, Fala pri Mariboru 40000, Završnica na Gorenjskem 4500.

Na Kitajskem so imeli že 5000 let pred Kristusovim rojstvom gledališča z majhnimi gibljivimi figurami.

je bilo tako, ker je med starši in preprostim ljudstvom vladala lepa edinost. A v novejšem času so pa duhovni začeli učiti po novem, otroci ne znajo veliko krščanskega nauka ne po novem ne po starem. Ako pa otrok postaja neveden v resnicah sv. vere, postane tudi brezbrizen in sčasom tudi brezbožen.«

To so besede dotičnega moža. In tako jih misli še mnogo. Pa ne bo čisto prav.

Znani rimski govornik Ciceron je dejal: »Nihče ne taji, da je Bog, razven če bi bilo za koga bolje, da ni Boga.« To se pravi: Tisti ljudje, ki se iz kakršnegakoli vzroka Boga boje, ga taje. Taje ga, da si pomirijo svojo vest. To so, bi rekel, brezbožniki iz poklica.

Ti ljudje širijo svoje zmote pod krinko pobožnosti in vernosti tudi med ljudstvom. Nekajkrat je že pisala »Domovina«, da mora vero braniti pred naukom naših duhovnikov.

Če si bolan, se boš obrnil na zdravnika. Če hočeš imeti novo hišo, se boš dogovoril z vestnim zidarskim mojstrom. Če hočem imeti nove čevlje, se bom obrnil na dobrega čevljarja. Če pa hočem biti dobro poučen v veri, moram pa vestno hoditi k pridigam in h krščanskemu nauku, moram otroke pošiljati redno v šolo k verskemu pouku, moram tudi doma imeti knjige z versko vsebino (katekizem, zgodbe sv. pisma, »Bogoljub« in podobno), pa jih moram tudi brati. To zadnje še posebno priporočamo tistim našim ljudem, ki gredo s trebuhom za kruhom v tujino.

Brezbožnost med preprostim ljudstvom ima svoj izvor, večidel v današnji

vzgoji domače hiše, kar mi bo vsakdo rad pritrdil. Včasih so starši doma vpraševali otroke: »Kaj so pa danes pridigali? Kaj ste se pa v šoli pri gospodu učili? Ali si bil kaj vprašan? Ali si kaj znal?« Kje so danes vpraše, ki bi otroci še dobili taka vprašanja!

Kaj pa učenje po »starem« in po »novem«? Prav isti nauk je v starih in v novih katekizemih, prav isti duh, samo besede so nove.

Slovenščina je — mimogrede povedano, ker se dotični mož tudi ob jezik zadeva — živ jezik. To se pravi, tak jezik, ki ga ljudje govore. Živi jeziki se pa vedno spreminjajo. In Cerkev mora skrbeti, da tudi v njenih učnih knjigah jezik ne zastaja. Prašajte otroke o desnem »šoharju«, ali vas bodo gledali! In »gmajna« svetnikov, pet »štuko« za spoved, in dvanajst »jogrov«, pa še »grivenga« po vrhu: slišite, če bi te besede še stale po naših katekizemih, potem bi šele liberalci vpili o nazadnjaštvu katoliške Cerkve, potem!

Katoličani glede jezika na ljubo nekaterim konservativnim staroverskim dušam tudi pri verskem pouku ne smemo odnehati. »Staroverskim« v tem pomenu, ker mnogi še vedno mislijo, da so v novem katekizemskem besedilu tudi novi, drugačni nauki obseženi, kakor so bili v starem. Duh je povsod isti, nauk povsod isti, če so tudi besede malo drugačne.

Drugi vzrok brezbriznosti na deželi je **posvečevanje nedelje**.

Preštejte tiste množice kristjanov, ki nedeljo za nedeljo ostajajo zunaj cerkve in odkar so prestopili zadnjič šolski prag,

ne slišijo več pouka v verskih resnicah. Našli boste med njimi očete, njih sinove in že od sinov otroke... Da, da!

Preštejte tiste divje rjoveče zverine, ki v poznih nedeljskih večerih kakor tuleč lev v puščavi vznemirjajo mirne vaščane v toliko potrebnem nočnem počitku in vprašajte jih šest resnic ali pa apostolsko vero, pa boste videli, koliko je pri njih ura bila. V verskem oziru je skoro temna noč.

In poglejte po travnikih in njivah nekaterih krajev. Včasih je šel gospodar ob nedeljah popoldne po krščanskem nauku pogledat na njive in travnike in potem je zvečer doma v družbi svoje boljše polovice napravil načrt za delo prihodnjih dni. Danes pa marsikje kmetje delajo ob nedeljah kakor ob delavnikih.

Spominjam se moža, ki je sam o sebi mislil, da je dober človek. In mi je dejal: »Manj greha naredim, če v nedeljo kosim ali žanjem, kakor pa če v oštariji pijem.« Ti ljuba duša! Kakor da bi bilo kje zapisano: V nedeljo delaj greh, samo glej, da ga boš le malo naredil!

Posvečuj praznik! Tako je po starem in po novem. Samo da bi ljudje danes tako posvečevali nedeljo, kakor je trebal

Vzorna hčerka. Nova sosedka: »Ali imate pri vas hčerko?« »Imamo.« »Ali se rada šminka po obrazu?« »Še na misel ji ne pride.« »Pa rada hodj v gledališče?« »Tudi ne.« »Potem se pa morda ponoči okoli potepa?« »Kaj še, takoj po večerji gre spat.« »To ste srečni, ko imate tako dobro hčerko. Koliko je pa stara?« »Tri tedne.«

4

Največ gozda ima Rusija, dve petini dežele sta pokriti z gozdom. Ker ima Rusija površino štirih milijonov kvadratnih kilometrov in pol, pomenita dve tretjini 1,800.000 km² ali več kot sedem Jugoslavij.

Na Nemškem je bilo leta 1925 od 488.000 parov, ki so sklenili zakon, 285 tisoč čisto protestantskih, 122.000 čisto katoliških in 2000 čisto židovskih. Drugi zakoni so bili mešani, in sicer naravno največ med protestanti in katoliki.

Morski klubok se imenuje tista morska žival, ki jo vidiš kot peno plavati po morju. V naravoslovnih knjigah je povsod upodobljena. Dostojno so mislili, da obstoji 95 do 96% te živali iz vode in 4 do 5% iz trde snovi. Sedaj so pa prišli na to, da je v morskih klubokih samo ena stotinka ali pa celo tudi samo ena štiristotinka iz trdnih snovi.

Rak. Na Angleškem so znašli novo sredstvo proti raku. Preskusili so ga na podganah in se je v večini slučajev prav izborna obneslo. Sedaj ga bodo z državno pomočjo preskusili v bolnišnicah.

rine čeber nazaj k njim. Začuje od zunaj močno lajanje psa. Urno pograbi luč, jo postavi malo vstran, da pada na čeber in skrita vrtica senca od stopnic, skoči brž k vratom ter jih odpahne, potem pa se skloni znova nad perilom in začne polglasno peti. Toda kri v njej udarja s tako silo, da ji glas trepeta in drgetati roki, ko menca in ovija perilo.

Lajež zunaj je močnejši. Pes se divje zaganja in bije z verigo ob nekaj lesenega.

Dekle gre k vratom, odpre jih in stopi na prag.

»Sultan, marš! Kaj pa imaš?«

»Spodite psa, če ne, ga ustrelim!« se oglasi glas iz teme. V lunini svetlobi vidi dekle stati dva financarja ob lesi, ki se vanjo zaganja Sultan.

»Kaj pa hočete?«

»Spodite psa, da moreva dalje, vam pravim!« se oglasi glas znova.

»Beži Sultan, alo, marš!« zapodi dekle psa. Pes pa je ves divji. Dekle stopi ravno čez prag, ko z vso močjo sune financar psa s puškinim kopitom, da žival zatuli in se opoteče proti hlevu.

»Surovež, kaj ga bijete; saj sem hotela k njemu!« se ujeda dekle in steče k psu.«

»Na, Sultan, na; ali te je hudo?«

Pes cvili dalje in leži nepremično ob steni.

Financarja stopita dalje čez dvorišče k vratom.

»Kaj pa hočete pri nas?« jima stopi dekle nasproti. »In tako pozno?«

»Nič se ne delaj nevedno! Pri vas je skrit!«

»Skrit? Kdo je skrit?«

»Tihotapec!«

»Kakšen tihotapec?«

»Ravno sedajle je pribežal k vam tihotapec, ki ga zasledujeva in se je skrtil tu pri vas. Slišala sva

psa, ki je lajal in zacvilil. Drugam ko k vam ni mogel.«

»Pri nas ni nobenega tihotapca!«

»Bomo videli!« In že stopi financar skozi vrata v vežo, drugi pa hiti okoli hiše in se postavi pred prednja glavna vrata.

»Dekle, povej zlepa, kam se je skrtil tihotapec?«

»Rekla sem že, da pri nas ni nobenega tihotapca.«

»Nikar ne laži, saj sem dobro slišal psa!«

»Pes je lajal nad vašimi koraki!«

»Bomo videli! Kje so oče?«

»Spe.«

»Pokliči jih!«

»Oče, oče!« kliče dekle proti hiši.

Stari Hribar je že slišal pasje lajanje in cvilež ter je ravno pritisnil kljuko, da pogleda, kdo moti ponoči. Bos je in v samih hlačah.

»Kaj pa je?« stopi med vrata.

»Financar išče tihotapca!« pravi dekle.

»Kakšnega tihotapca?«

»Ravnokar se je približal k vam tihotapec, ki ga zasledujemo, in se skrtil v vaši hiši ali pa v hlevu. Povejte, kje je!«

»Jaz ne vem za nobenega tihotapca. Spal sem že, pa ste me vi zbudili, ko ste naganjali psa. Sicer pa, kje bi bil prišel noter? Sam sem bil zapahnil oboja vrata. In ti jih nisi odprla, Cilka!«

»Komu bom odpirala? Prala sem, ko sta prišla financarja in zahtevala od mene tihotapca.«

»Vidite!«

»Pogledali bomo!«

Financar se ogleda najprej po veži.

»Oče, vzemite luč in mi svetite. Tule notri!« — Pokaže na vrata, ki je iz njih ravnokar stopil Hribar.

»Tu ni nikogar, samo moja stara spi v kamri.«

Po katoliškem svetu.

Protestantovski škof o papežu Piju XI.
V januarški številki angleškega časopisa »The East and the West« piše protestantovski škof na Koreji, Marc Napsee Trollope o sv. očetu med drugim sledeče:

»Pij XI. je papež, ki zasluži naše visoko spoštovanje. Z neverjetno dalekovidnostjo opozarja ves svet, da se dvigne iz ozkega kroga vsakdanjega dela in pred sodkov in da obrne svojo pažnjo — velikim nalogam bližnje bodočnosti. Sv. oče dobro vidi, kako krščanstvo Evrope v medsebojnem sovraštvu propada politično in gospodarsko, med tem, ko na razvalinah velike ruske države grozeče dviga strašno svojo glavo — antikrist. Pij XI. vabi s čudovito vnemo krščanske narode, naj v stiskah današnjih dni in v obrambi proti napadom satana iščejo rešitve v spoznanju, priznanju in prisrčni ljubezni do Kristusa-kralja. Papeža navdaja z globoko žalostjo, da so kristjani raznih veroizpovedi že skoraj 1000 let razdvojeni, zavrača nepotrebne razprtije in napade med posameznimi veroizpovedi in iskreno želi, da se vsi kristjani, ki so dobre volje, vrnejo pod zastavo — Resnice.«

Tako lepo torej piše o našem sv. očetu celo protestantovski škof. A naši »katoliški« žerjavovci? Tudi za papeža nimajo v svojem časopisu nikdar dostojne besede, temveč le grde laži in surove napade. Žalostna nam majka!

Katoliška ženska zveza v Angliji je izvršila pred kratkim na letnem zborovanju pregled svojega uspešnega delovanja.

Zveza ima v 97 mestih Velike Britanije podružnice, ki skrbijo za dekliški katoliški naraščaj. V zadnjem času je ustanovila ta zveza poklicno šolo v Betlehemu, kjer se mlade arabske deklice ne uče le za razne poklice, temveč se izobražujejo tudi v naukih katoliške vere. Katoliška zveza je med drugim dosegla, da se na prekoatlantskih parnikih vrši božja služba.

»Živa cerkev« — izumira. Kakor na Češkem in Hrvaškem »narodno« ustanovili so svoj čas v Ameriki verski odpadniki svojo »živno« cerkev. Hoteli so z novo tvorbo seveda udariti katoliško vero in Cerkev. Ker pa ni dovolj, da se »pogrunta« novo vero in sezida novo cerkev, temveč je treba tudi strogo uravnati življenje po veri in storiti svojo dolžnost tudi napram hiši božji, kar pa raznim ustanoviteljem in pristašem novih ver ne diši, ker so običajno skregani s šesto in sedmo zapovedjo, zato razne »žive« in »narodne« cerkve hiračo in propadajo, kar jasno dokazuje, da je prava vera in Cerkev samo ona, ona — Odrešenikova.

Vsako hišo, Bogoljuba!

O »živno« cerkvi pripoveduje angleško časopisje sledeče: »V našo cerkev je prišlo neko nedeljo k službi božji le 15 ljudi. Nankrat je v hiši božji izbruhnil požar in novica se je raznesla seveda kaj hitro po vsem kraju. Velika množica »vernikov« je prišla pred cerkev in v globokem snegu so opazovali požar uro za uro. K božji službi jih ni bilo spraviti, požar pa jih je hitro dvignil iz postelje do cerkve. In dotični časopis vprašuje: »Ali naj naše cerkve zapalimo, da bodo ljudje zopet prišli bliže njih?«

Znanje jezika prebivalcev misijonskega ozemlja. V afrikanskem misijonskem ozemlju govore tamošnji prebivalci okrog 500 različnih jezikov. »Očetje sv. Duha«, ki v navedenih krajih misijonarijo, zahtevajo od vsakega novodošlega duhovnika, da tekom pol leta že prvič pridiguje v narrečju vernikov. Zato pa misijonarji v Afriki v svrhu uspešnega širjenja božje besede, le redko zamenjujejo dušnopastirska mesta.

Mehikanski škof o tamošnjih razmerah. Pred kratkim je dospel v Njujork iz Mehike pregnani škof Diaz Tabasco. Star je 51 let, nosi civilno obleko, da ostane nepoznan. Je čistokrven Indijanec, rojen v Guadalajare v Mehiki, izobrazoval pa se je v Franciji, Mehiki in na Španskem. Leta 1899. je vstopil v red »Družbe Jezusove in I. 1923. je bil posvečen v škofa. Edini je med mehikanskimi škofi, ki je bil pregnan zato, češ, da je duševni voditelj revolucionarnega katoliškega gibanja. Že pred 2 letoma je zapustil mesto Tabasco, ker je framazonska vlada zahtevala, da se duhov-

»Bomo že videli!«

Financar stiče po hiši, pogleda za peč in pod njo, enako v kamro, kjer spe mati. Mati se zbudijo in prično jokati od strahu.

»Križ božji, ali smo morivci, da nas ponoči s puško budite?«

»Mati, le tiho! Samo tihotapca iščemo,« jo zavrne financar.

In gre dalje. V kuhinjo in še v shrambo, pa je vse prazno, nikjer ni žive duše. Po stopnicah gresta z očetom in v gornjih dveh izbah pretakne financar vse, niti Cilkini skrini in postelji ne prizanese. Prebrska vse podstrešje, poskusi lino, če je dovolj široka, da bi mogel človek skoz njo, toda tihotapca ni nikjer.

»No vidite!« se odvali očetu Hribarju kamen, zakaj skrbelo ga je, čeprav ni pokazal.

»Je pa v hlevu, ali pa v skednju! Pri vas mora biti!« In že hiti nazaj v vežo financar, kjer čakata mati in Cilka.

»Stoj!« se zasliši v tem hipu od zunaj.

»Komu bom stal!« odgovori visok moški glas.

Financar plane k durim in hoče odpahnuti zapah.

»Gospod, naš Janez je, hlapec!«

»Morda je ravno on pravil!« zasuče ključ ter odrine zapah.

Pred vrati stoji drugi financar in drži puško za strel pripravljeno. Na vogalu hiše stoji moški, suh, a od let in težkih košev že upognjen hlapec Janez. Financar gre k njemu, previdno, dočim drugi še vedno drži puško pripravljeno, da strelja.

»Roke kvišku!«

»Hentaj, kaj pa vam hočem?« dvigne Janez roki v višino obraza.

»Više!«

»Ne morem, ko mi pa kosti pokajo v sklepkih. Pa dajte vi, ki ste mladi!«

»Nič se ne norčujte!« Financar stopi k Janezu in ga potegne za seboj k luči.

»Ali sem koga ubil?« zareži Janez.

»Ta ne bo pravi, kajne, Stane? Prestar je; oni je bil mlad in velik, močan! — Slišite, Janez, ali ni prišel v hlev tihotapec?«

»Kaj bi hodil v hlev; nobenega nisem videl?«

»Ali si kaj slišal koga teči mimo?«

»Nikogar, pasje cvljenje me je zbudilo, pa se nisem mogel precej prav vzdamiti. No, ko sem pa prišel pogledat kaj je, me je tale ustavil s puško.« Pri tem pokaže na drugega financarja.

»Pojdimo pogledat! Oče, posvetite nam! Ti Stane, pa ostani tu in pazi! Pa tudi na ti dve pazi!« mu priporoči mater in Cilko.

Odidejo v hlev: financar, oče in Janez. Financar prebrska vse, leze v skedenj, dreza s puško v seno in slamo, tišči v ostršeje; ničesar ne najde. Še v svinjnjak pogleda, prebrska drvarnico in vozarnico, še v uto pod tepko vtakne nos, a vse zaman. Jezen in nemiren se vrne k tovarišu.

»Kam bi bil neki šel? Tu je bil gotovo, ker je lajal nad njim pes. Ali je šel dalje?«

»Morda,« pripomni tovariš.

»Kam pelje ta kolovoz?« vpraša financar Cilko.

»K Jermanu.«

»Pa naprej?«

»Na cesto na Fužino. Kar naravnost doli.«

Osem metrov daleč. Če je kdo pred 30 leti skočil šest metrov daleč, je to že nekaj pomenilo in so vsi govorili o takem skoku. Pa so kmalu prišli na šest metrov in pol in pozneje na 7 metrov. Nankrat beremo o Iru Connorja, ta je skočil 7.61 m daleč! Nato ne beremo 20 let o nikomur drugem, da bi bil dalje skočil. Šele v prav najnovšem času so prišli skakavci, ki so dosegli večje daljave. Zlasti sta se odlikovala v tem Amerikanca Le Gendre in Hubbard, oba visokošola. Prvi je orišel na 7.76 m, Hubbard pa na 7.896 m. Hubbard je črnc, bolj majhen kot velik. Izredno hitro se ti zaleti, stopi na kol v zemljo zabit, kot bi ga hotel potisniti dlesto v tla, in ti sčrči po zraku kot strela. Sedaj se mu je posrečil skok 7.98 metra; manjkata mu torej samo še 2 centimetra do 8 m. To razdaljo je tudi že preskočil, samo prenatlo sodnikov je bilo zraven, da bi jo bili izmerili in s podpisj potrdili. Kmalu bo Hubbard pri 8 in pol metra. Črnc Cator skočil tudi že čez 7.7 m. Nemec Dobermann 7.65 m itd. Skakavci, ki ne preskočijo sedem metrov, nč pomenijo danes nič.

Najuljudneje prosimo vse nove naročnike, naj čimprej poravnajo naročnino.

niki morajo poročiti, čemur pa ni sledil niti eden katoliških dušnih pastirjev. O mehikanskih razmerah se je izrazil prej imenovani škof takole: »Cerkev zmagava vedno. Sedanjih žalostnih razmer ni krav samo predsednik Calles, drugi so tudi krivi, pa ne samo boljševiki. — Noben mehikanski škof ne vodi kaknega revolucionarnega gibanja, kajti Cerkev se bori proti sovražnikom z mirom in ljubeznijo, zato zmaguje in bo zmagala.«

Mehikanski škof torej pravi, da so »tudi drugi« krivi sedanjih žalostnih razmer v Mehiki. Kdo so ti »drugi«? Ali ni morda mislil škof na tamošnje katoličane, ki niso dovolj zgodaj se brigali za dobre katoliške organizacije in katoliško časopisje in so lahkomišelnost dopustili v veljavo razne »kancelparagrafe«, ki so začetkoma omejevali le svobodno besedo na prižnici, zdaj pa, ko neorganizirani tamošnji katoličani, zastupljeni po framasonskem časopisju, nimajo dovolj močne odporne sile, sedaj pa zapirajo razni »kancelparagrafi« že tudi cerkve, izganjajo in morijo nele duhovščine temveč vsakega, ki hoče še veljati za zavednega katoličana. — Katoliški Slovenci, bcdimo na straži, kajti Mehika nas uči!

V zapor — radi procesije.

Župnik Martin v St. Nazaire v Franciji je vodil kot vsako leto, tudi v l. 1926 procesijo na dan sv. Rešnjega telesa, dasi mu je »svobodoljubni« rdečkarski mestni župan to prepovedal. Župnik je bil raditega pred sodiščem kaznovan, a kazni ni hotel plačati, češ, da je ravnal po postavi. Neko jutro je prišla mestna policija in ga je gnala v zapor, kjer je sedel dva dni. Ko je kazen prestal, ga je sprejela pred jetnišnico nepregledna množica ljudstva, ki ga je nad vse slovesno spremljevala v bližnje cerkve in nato na njegov dom. Višji državni svet je na pritožbo pozneje označil postopanje socialnodemokratskega župana kot nepravilno in nepostavno.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat **Din 5**. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Eno družinsko hišo

vzajem v našem, eventualno iščem stanovanje na deželi, na Gorenjskem ali Štajerskem ali Stajerskem. Naslov pove uprava lista pod 7820.

Čevljar. pomočnika

za mešano delo sprejme Jos. Zagar, Dol. Boštanj 30, p. Boštanj ob S.

Hrastov želd in me-

kinje od izdelanega pšena kupujem. Naslov v upravi pod štev. 7891.

Učenca sprejemem iz

dobre hiše takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Plačilo po dogovoru. Franc Klun, krojaški mojster, Dolenjaves pri Ribnici, Dolenjsko.

Učenec, krepak, z do-

brimi šolsk. spričevali, star 15 let, ki ima res veselje do elektrotehnične obrti, išče učno mesto s hrano in stanovanjem, ali vsaj za nizko ceno. Zglasiti se je na upravištvu Domoljuba pod 8043.

Oglašujte v Domoljubu!

Meh za smeh.

»Tako, dragi prijatelj, sedaj pa moram iti, že slišim, da je moj avto pred hišo zavozil.« »Motiš se dragi, to so moj oče, ki v kamri smrče.«

★

Kandidat: »Ako hočete novo šolo, volite mene. Ako hočete govejo živino čiste pasme, volite mene.«

★

Policej poznemu dobrovoljčku, ki se je zaman trudil, da bi odklenil vežna vrata: »Seveda, na ta način ne boste odprli. Saj vtikate v ključavnico cigaro mesto ključa.« Pijanček: »Kaj? Cigaro? Potem sem pa najbrž ključ pokadil.«

★

Neki potnik je moral prenočiti v gostilni na deželi. »Ali pa so rjuhe res sveže oprane,« je skrbno spraševal gostilničarko.

»Seveda so. Saj sem jih malo preje prinesla iz pralnice. Le potipljite, saj so še malo mokre.«

★

Miha je dobil nove čevlje. Nekdo mu jih je podaril. Seveda pa so bili premajhni. Dolgo časa jih je poskušal obuti, pa zaman. Obrisal si je pot raz čelo ter rekel: »Nič ne pomaga, moral jih bom en teden ali dva nositi, predno jih bodem obul.«

★

»Janko,« je rekel učitelj v šoli, »katere vrste samostalnik je beseda hlaček?«

Janko: »Nenavaden samostalnik. Na enem koncu je v ednini, na drugem pa v dvojini.«

★

Zelo ljubeznjivo. V neko večjo občino je prišel okrajni glavar ter pri tej priliki videl nenavadno mnogo beračev in postopačev. Naročil je županu, da mu v enem mesecu poroča, ako je v tem oziru kaj bolje.

Čez štiri tedne je došlo županovo poročilo: »Odkar ste bili vi tukaj gospod glavar, ni v našem kraju nobenega lumpa več videti.«

★

Prlek na potovanju. Prlek: »Če bom ponoči žejen, me pokličite.« Hotelski sluga: »Saj vendar ne morem vedeti, kdaj ste žejni.« Prlek: »Ko me pokličite, sem žejen.«

★

Zadnja volja. »Kakšna je bila zadnja volja vašega moža?« »Kako morete kaj takega vprašati. Moj rajniki ni imel nikoli zadnje volje, pač pa vedno le jaz.«

Ce...! Vedeževalka: »Gospodična, vi boste v kratkem prav bogati in srečni postali če — ne pride nič vmes.«

Posestvo naprodaj.

Luckmannovo posestvo na Črnuču, h. št. 1, ob drž. cesti, tik železniške postajice, z enonadstrop. stanovanjsko HIŠO, obširnimi gospodarskimi poslopi in stavbenimi prostori, s polji, vrtni in gozdi, v celotni površini 13 oralov, se proda iz proste roke. — Pojasnila daje notar A. GALLE, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 5. 7851

Storže - želd - žir

in druga gozdna semena kupuje tvrdka »FRUCTUS«, Ljubljana, Krekov trg št. 10. 7469

Brinje, slive in fige

se zopet dobe pri FRAN POGAČNIKU, Ljub. Jhana, Dunajska cesta št. 36. 7554

Naznanilo. Cenj. občinstvu vljudno naznanjam da sem otvorila novo TRGOVINO s konfekcijskim in modnim blagom v Ljubljani, Karlovska cesta 2. - Velika zaloga lepo izdelanih oblek za moške, dečke in otroke, površnikov, plaščev, suknjičev, perila, klobukov, čevljev, dežnikov in vsakovrstnega modnega blaga po skrajno nizkih cenah. - Za cenj. obisk se priporoča T. IVANCIC, trgovka, Ljublj., Karlovska 2.

Podpisani Martin Radoš, kaplan v Starem trgu, preklicujem in obžalujem žaljive besede, ki sem jih izustil dne 8. sept. 1927 v Starem trgu proti Antonu Lušinu. — M. Radoš.

POZOR KROJACI, ŠIVILJE, NEŠIVILJE!

Če se hočete naučiti dobro in vestno krojiti in izdelovati obleke, obiščite tečaj na Zasebnem krojnem učilišču v Ljubljani, Stari trg 19. Telefon 2197. Ta tečaj je zadnji v tej sezoni z znižanim honorarjem. Preskrbe se službe. Ker so prostori vedno zasedeni, se prijavite čimprej. — Vodja F. POTOČNIK, odlikovan na internacionalni razstavi v Rimu z naslovom profesorja. 8035

OBLEKE

ženske, moške in otroške, bluze, krila in plašče, lastni izdelki in dunajski modeli, nadalje puloverje, sviterje, telovnike in razne otroške pletenine, klobuke, perile, nogavice, kravate in vse modne predmete razpošilja po čudovito nizkih cenah veletrgovina B. Stermechl. Celje. št. 19. — Zahtevajte takoj ilustrovani cenik z več tisoč slikami. Naročila čez 500 Din poštnine prosto. Kar ne ugaša se zamenja ali vrne denar.

PREDIVO kupuje v vsaki množini in plačuje po najvišjih cenah IVAN N. ADAMIČ, vrvarna, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31. 7853

Zdravila

za ljudi in živali.

Preizkušene lastne specialitete z natančnimi navodili. Hečevarjeva aromatična železnata tinktura. Zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost. 1/2 l stekl. 20 Din. Naročiti in porabiti je 3 stekl. Lecithina kroglice z železom. Živčna hrana za živčno oslabele, nerazvorne ter od duševnega in telesnega dela izmučene. Skatla 24 Din. Hečevarjev želdodni prašek. Učinkuje pri želdodnem katarju, to je: pri tiseanju in bolečinah v želdodu, želdodnem krču, kisleu ispažovanju in bijuvanju. Skatla 30 Din. Protinaki evet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Stekl. 14 Din. Prani sok in prani čaj. Zoper kašelj in bolečine v prsih. Oboje 16 Din. Migrenol. V 10 min. učinkujejo tablete zoper glavobol. trganje in vročino. Čevka z 10 tabl. 15 Din. — ZA DOMAČE ŽIVALI: Sadržkarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev, Sigurno zdravilo zoper boleznj na prabavilju, ki čisti in odvaja kuzne bacile. Pospošnjo tek in rezo živali, ter za rani izbruh rdečice. Zavoj 12 Din. 10 zavojev 100 Din. Busoliti svečice. Edino zdravilo zoper srčanico vnetje pri govedu. Zanesljivo zoper jalovost krav in telic. Skatla z 12 svečicami 30 Din. Protikatarisna prah za konje. Preizkušeno zdravilo zoper konjski kašelj, težko dihanje in izgubo teka. Skatla 20 Din.

Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno! V zalogi vsa druga zdravila! Izdeluje in razpošilja samostojno

Lekarna Mr. Stanko Hečevar
Vrhnikova št. 97.

Čuvajte se ponaredb, teh zdravil ne dobite v drugih lekarnah, zato naročite naravnost od mene. Pri večjih naročilih popusti!

Ustanovljena 1. 1889.

Telefon štev. 2016.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vloženega denarja nad 250 milijonov dinarjev. (Graška štedilnica) Ljubljana Prešernova ulica. Stanje vloženega denarja nad 1.000 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju - Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilniškega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, lupnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Pred nakupom

jezanskega in zimskega blaga vabim cenjene odjemalce, da si ogledate krasno izbiro za vse vrste oblik po najnižjih cenah.

Vinko Savnik — Radovljica.

Kajenje je strup!

Vsakdo se more igranje odvaditi zdravju tako škodljivega kajenja z dr. Baseherja Patsch-tabletami. 1 omot 30 Din in poština, popolno ozdravljenje 5 omotov 145 Din franko razpošilja tvrdka „Aurora“, Sremska Kamenica šte. 7. (Dobiva se tudi skoro po vseh lekarnah in drogerijah.)

Edino pri meni dosežete najnižje cene

v manufakturnem blagu. Ravno kar dospelo v krasni izbiri zimsko blago: moški in ženski stofi, barhenti, flanela in drugo volneno blago. Posebno razkošna izbira v dubelnih za moške suknje in suknjice. Razno drugo manufakturno blago Lepa izbira v ženskih, moških in otroških jopicah; krasne svilenе rute in kravate. Špec izbira krasnih moških srajc. Vsled pravočasnega ugodnega nakupa so cene brez konkurence. Dalje velika izbira v kuhinjski emaljirani in litoemaljirani železni posodi, porcelanu, steklu, svetilkah itd. Steklo za okna, okovje ter druge potrebščine. Vedno sveže prvovrstno špecirsko blago in moka po znižani ceni. Stalna zaloga splitskega in trboveljskega cementsa. — Za ceni. nakup se najtopleje priporočam in jamčim za solidno postrežbo.

J. MENART, trgovec — DOMŽALE.

Najpopolnejši
STOWER
šivalni stroji

za hišne, krojače in berlarje ter za vsak dom.

Proden si nabavite stroj, ogledate si to izrednost pri tvrdki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg ul. 6/1.
Brezplačen posk.
15 letno jamstvo.

TVORNICA KEM. IN OLJ. BARV LAKOV FIRNEŽA IN STEKLA
DRUŠTA S. OZ. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI TERPENTIN STROJNO ODE UMETNIŠKE BARVE PRAŠNO ODE

ČOPICI FIRNEŽ SOLSKE BARVE TUHE BARVE BRISTNE ODNATE BARVE

PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA
POLEGTROVINA SCHNEIDER EVEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL—NIZKE CENE!!

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog. domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kovaški premog vseh vrst

Koks. livarniški, plavčarski in plinski

Brikele.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15/I.

ZGLASITE SE ZARADI
BLAGA ZA OBLEKE
IN PLAGCE PRI
R. MIKLAJČ
LJUBLJANA

Najcenejše

in najboljše modroce, spalne divane, zofe, otomane, žimo dobite pri tvrdki

Fran Jager, tapetnik,

Ljubljana, Sv. Petra nasip 29 pri Zmajskem mostu.

V vsako hišo Domoljuba!

Zahvala. Za premnoge izraze srčnega sočutja ob prerani smrti naše preljubljene hčerke, sestre, svakinje in tete,

Malke Gregorič

kakor tudi za darovane vence, se tem potom vsem najtopleje zahvalujemo. Posebno zahvalo pa izrekamo preč. duhovščini, Marijini družbi, njenim prijateljicam, pevcem, sorodnikom in vsem, ki ste jo spremili v tako obilnem številu na njeni zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej: Bog plačaj!

Loški potok—Retje, dne 5. oktobra 1927.

Rodbine: **Gregorič, Car, Benčina,**

Najboljše šivalne stroje:

KAISER, VESTA, NAUMAN in GRITZNERJEVE z 10—15 letnim jamstvom in popravilo na dan, kupite najceneje pri

M. R. PLEVEL, Preska pri Medvodah. Ogledajte si zalogo. Zahtevajte ponudbe.

Pozor ženini in neveste!

MODROCE

peresnice, posteljne mreže, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN, tapetnik, Ljubljana — Krekov trg šte. 7 (poleg Mestnega doma).

Pozor! Polhove kože. Pozor!

in vse druge kože od divjačin, kupujem za inozemstvo po najvišji ceni. Prepričajte se v Vaše dobro, preden prodaste prekupcem svoje blago.

Filip Bizjak krznar — LJUBLJANA, Selenburgova ulica šte. 6.

Jaz Ana Čilag

s svojimi 185 cm dolgimi divnimi Lorelei lasmi sem dobila iste vsled uporabe pomade, katero sem sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za podkrepitev razvitka za goste lase in za ojačenje las.

Pospeši pri damah, gospodin in otrocih razvitek gostih in krepkih las in jim da že po kratki uporabi naravni blek in naravno barvo ter jih varuje pred preranim osivenjem tja do visoke starosti. Čilag-pomada odstrani prhljaj tekom 48 ur. Nobeno drugo sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za lase, kakor Čilag-pomada, ki je po vsej pravici pridobila si svetovni sloves, ker dame in gospodje že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh; izpadanje las izostane popolnoma že po nekaj dneh in pokaže se takoj nova rast. Ta uspeh dokazuje moj 50 letni jubilej in milijoni zahvalnih pisem, ki sem jih prejela iz celega sveta.

Cena velikemu lončku Čilag-pomade Din 60.—, dvojnemu Din 90.—. K vsakemu je potrebno: 1 steklenica Special Shampoo (za 20 kratno lmitvanje) Din 25.—. Vse s poštino vred. Razpošilja se proti povzetju aff predplačilu iz tovarne za S. H. S.

Laboratorij „Aurora“,
Sremska Kamenica št. 7.

